

**GU BHPF' KAM UA'NA'N GU PAABLO NAT
TU JA UA'ÑXI GUI' NAM TI JHGI'N
BUIÑOR GUCH XOI'KAM NAM**

KORIINTO OI'DHA'

Na ba ja ñio'kdha' gu Paablo

1 ¹ Aañ Paablo nañ jir nobii'ñ guch Xoi'kam, diilh gu Dios pui' ja'k jix aagak pu chu'm ki'n jiñ dhai. Mu tu jam ua'ñxidha' iñ biima'n guñ jaduun jich Xoi'kam bhaan na Soostenes tii'. ² Aapi'm jañ mu tu jam ua'ñxidha' na pim mi' maap jum jumpadat daan gu Dios ge' kiicham na Koriinto ti tii', na pim pui'p jir jiñ jaaduñ jich Xoi'kam bhaan. Na pim gu' pui'x u'uañ ki'n jup ba guguuk buiñor gu Dios, nat gu' gui' pix jam a'm ti tiigik mi' jam tuttu na pai' gu ja'tkam tugi'ñ na pim ba' pui' jai' maap jum jumpadat buiñor jup ba tu daan ja'p na jax aach, gam sia biix gui' nam ji'k nai' mui' kap pui' maap jum jumpadat jup tu daan buiñor gu Ge'kam jich Xoi'kam. ³ Moo git ba' gu Dios jich Gi'kora' gio gu Ge'kam jich Xoi'kam pix jam a'm ti niidhidha' am na pim ba' gammijix bhai'm taatit tu oi'ñka'.

Na ba ja aagi'ñdha' gu Paablo na taxchaabgi'ñ gu Dios

⁴ Aañ gammiji taxchaabgi'ñ gu Dios nat bhaankam guch Xoi'kam jam a'm ba ti tii, ⁵ gio nat bhaankam jam maa gu matda' na pimit ba'x maatit kai gu ñio'ki'ñ, gam na ba'x bhaai'n ka' na pim jax ja'k bhaankam jup tu a'ga mi' dhir gammiji ja'k jai' ja bui gu ja'tkam. ⁶ Jix bhai' jam biinat gu' gux bhai'm kai'chdham ñi'ook na bhaan tu a'ga guch Xoi'kam, na pimit gu'x bhai'x maatit kai. ⁷ Ba' cham tu' tu' ka bi'iix na jam aagi'ñdha' gu Dios na pim tu' jax dhuñia', na pim gu' biix bax maat, dai ba' na pim mi' pui' jiimda', na pim gu' pu'ni ja'k niirda' gu Ge'kam jich Xoi'kam na jootom gio ya'p aaya' dhi oi'ñga'n bhaan. ⁸ Gu Dios pix diilh jam palhbui'ñchu'nda' na pim jax ja'k mi' pui' jiimda' na jax jix aa' na pim ya' kap tui'dhi' dhi oi'ñga'n bhaan na ba' cham jaroi' jax jam tiida' na pimit cham am bua. ⁹ Pui' tu duñia' gu' gu Dios jax no't ba tii sia pik nar jax ka' git. Gui' pix jam a'm ti tiigik mi' jam tuttu na pim mi' pui' ba jiimda' na jax jix aa' guch Xoi'kam nar Maraa'n. Dhich Xoi'kam ba' biix dhit jir jich Ge'kam tuk nach ji'k buiñor ti jiigi'ñ.

Na ba ja aagi'ñdha' gu Paablo nam maa'n ñi'ook jup duuka' gammiji

¹⁰ Jiñ jaaduñ jich Xoi'kam bhaan, bhaankam gu Ge'kam jich Xoi'kam soi' jam titda iñ na pim gammiji maa'n ñi'ook xip duukat, cham tu' na pim dai ñiokboda'. Jix bhai' pim kai'chit tu oi'ñka', cha'pim maakam

kai'chdha' jai' gio jai' maakam. ¹¹ Aa'ñ dhi' pui' jam titda, nam gu' ba'ñ aagi'ñ gui' nam maap jir jum oi'dhagim gu Kloe na pim sap cham tu' maa'n ñi'ook jup duuk biix, xim bhabhaakuidhat japim sap ji'dilh jup tu'ii'. ¹² Ja'p sap kai'chdha' pim jai' dhit: "Aach gu Paablo ja'k kaichu'." Jai' sap ba'p kai'chdha' pim ip: "Dho aach gu Apoolos ja'k jup kaichu'." Jai' sap ba'p kai'chdha' pim ip: "Aach ba' gu Peegro ja'k jup kaichu'." Jai' sap ba'p kai'chdha' pim: "Aach silh ji guch Xoi'kam nach kaichu'." ¹³ ¿Jax ba' ku pim ba' pui' ja'k tu jim? ¿Ka' pim ji ilhii'ñ aa na guch Xoi'kam mui'p jum bua? Gio gu' aa'ñ na'ñ jir Paablo, cham tu' jam a'mkam jiñ xissapa mit bhaan gu u'uux na gai biit, ni ku pimit cham jiñ a'mkam jum bopko suudai' ki'n jano' na pimit pai' dhuuk ti jiñ buiñor guch Xoi'kam. ¹⁴ Gio gu' aa'ñ gook pix ja bopko suudai' ki'n, daipu' gu Krispo gio gu Gaayo. Taxchaabgi'ñ iñ gu Dios na ñich dai dhi' gook ja bopko ¹⁵ na pim cham pu'ni ba kai'chdha' jai' dhit na pim jir jiñ ja'tkam tuk. ¹⁶ Gio dho bak pin gu Esteepanas ja biim gui' nam ji'k maap jir jum oi'dhagim jañich ja bopko. Cham pai' jai' pup ka ja bopko ñich mi' dhir. ¹⁷ Gio gu' cham tu' pu kai'ñkam nai'ñ joot guch Xoi'kam nañ ja bopkonaidha' gu ja'tkam, gu' ja'pji nañ nai' ja aa'ñdha' gux bhai'm kai'chdham ñio'ki'ñ na bhaan tu a'ga nam jax ja'k dui cham jimia' mu ja'k nam pai' gammiji mi' pup jum tulhiiñdha'. Ni kuñ cham giilhim jix aixkam jup xi kai'chim nañ ja aa'ñdham nam jax kai'chdha' gux a'aixkam, ja'ppix maa'nkam nai' jimdat tu a'gim iñ nam ba'x bhai'x maatit kaaya' gu ja'tkam nat jax kai'ñkam jich a'mkam muu guch Xoi'kam bhaan gu u'uux na gai biit.

**Na pui' ba ti'ya' gu Paablo nam tu' pix ilhii'ñ guch
Xoi'kam gui' nam cham ti jiigi'ñ buiñor**

¹⁸ Gui' nam ji'k cham mu ja'k jiim nam pai' gammiji mi' pup jum tulhiiñdha' ja'p na jax aach, jix maat ich na dhi' Dios jup jir tu dunii'ñ, pui' kut ba' muu guch Xoi'kam bhaan gu u'uux na gai biit. Ba' gui' nam ji'k mu ja'k jiim, gampai' pix ilhii'ñ am. ¹⁹ Na gu'p jum kai'ch maa'n kap na mit pai' tu ua'nak gu bijik dir kam, na pai' gu Dios pix diilh tu a'ga, jup jum kai'ch:

Gui' nam ge'gerkam jum taatit pui'm ilhii'ñ nam jix io'm biix aixim
jix chu maat,

pui' ja duña' iñ nam cham maatit kēēkē' jax ña tum a'gada',
siam chi moox bhai' ja jujur ki'n tii xi chē kēē.

Ni kum cham ka ti bhibhiidha' ka',
sia kum tii kax chi bhibhi'ñ kat.

²⁰ Pui'm duu dho. Tii' gui' nam tiix chu maatim xi kai'chdha', cham maat am na tu'r jix kii'p jum duukam. Sia gui' nam jix maatim ka xi kai'chdha' nam jich aa'ñdha' gu tu' nax maax ya' dhi oi'ña'n, pu cham bhaai' nam jax pik ja'k jix bhai'ch aa'ñdha' kia'. Gu Dios diilh pui' ja'k tu

duu na ja'kbui' kat gu ja'tkam ya' kam dhi oi'nga'n ja'ppix ji bubuakia' am na jax gui' nam cham ja jur bia'. ²¹ Nat gu' gu Dios tii'pui' tu duu nam jax ja'k machia' git gu ja'tkam na gu Dios bixchu'x bhaai' na pu tu duña', gu' ji nam gu' pu cham maatit ti nii'n. Pui' kut ba' gu Dios jix ja joi'mdak pui' tu duu na dai pix no'm tu' silhkam biix ja jujur ki'n ba ti jiigi'n na jax jum kai'ch gux bhai'm kai'chdham ñio'ki'n, cham tu' mu ja'k ka bhiiya' am nam pai' gammi mi' pup jum tulhiindha', sia kum gu' jai' tu' pix ilhii'n.

²² Gu Israel kam ja'tkam dai nam jix aa' na jaroi' tu' jax xi ja duiindha' nam cham pai' dhuuk pu chu'm ti nii'n nam sap ba' bhaan jum gu'nguxdhai tu' silhkam ba ti jiindha' na jax jum kai'ch gux bhai'm kai'chdham ñio'ki'n gu Dios. Ba' gui' nam cham jir Israel kam ja'tkam, tii' gaa'nchu' am nam jax ja'k biix aixim jix chu mat ka'. ²³ Ba' aach nach ti jiigi'n buiñor guch Xoi'kam, dai dhi' bhaan jup tu a'gichu' ich na mit jax kai'nkam sissapa guch Xoi'kam bhaan gu u'uux na gai biit. Ba' gu Israel kam ja'tkam jix bhaamum ilhii'n am, gu' ba' gui' nam cham jir Israel kam ja'tkam, pui' pix jich bia' am nach cham jich jur bia' kuch ba' pu chu'm tu a'ga. ²⁴ Ba' gui' nat ji'k Dios ja a'm ti tiigik pui' ja duu nam tu' silhkam buiñor ba ti jiigi'ndha', bax maat am na bhaankam guch Xoi'kam tuch a'gi'n gu Dios. Biix sia bhaankam guch Xoi'kam tu ja a'gi'n gui' nam jir Israel kam ja'tkam gio gui' nam cham jir Israel kam. ²⁵ Ba' sia ku panaas pur cham tu' pui' na jax jum kai'ch gu ñio'ki'n gu Dios, dhi' pik jix io'm jum aa' nach tu' ka'm ilhii'ndha', na gu' maaxik jir silhkam pui' na jax kai'ch gu Dios, cham tu' pui' nam jax kai'chdha' ya' gu ja'tkam. Gio sia ku panaas gampai' pix jum kai'ch gu ñio'ki'n gu Dios, dhi'x io'm bixchu'x bhaai' na pu tu duña' na jaroi' cham jixdha' pu duña' gu tu'. ²⁶ Jiñ jaaduñ jich Xoi'kam bhaan, jix bhai' pim xim ga'ngada' na pim jax ja'k jix bhai' machia' na jam a'm ti niidhim gu Dios aapi'm na pim gampai' tu'm. Nam gu' ji'ma'n pix jix jai'ch jam bui' gui' nam biix aixim tu'm jix chu maat na tu'x jai'ch dhi oi'nga'n bhaan. Gio ji'k pik jup jix jai'ch am jam bui' gui' nam tu' ka'm ja ilhii'n gu ja'tkam. ²⁷ Ba' gu Dios ja a'm ti tii' gui' nam gampai'm ilhii'n na ba' bhaan ja xi'irbo' gui' nam ge'gerkam jum taatit pui'm ilhii'n nam biix aixim jix chu maat na tu'x maax dhi oi'nga'n bhaan. Sia biix ja a'm ti tii' gui' nam panaas cham tu' bhaigim tu'ii' ja bui' gu ja'tkam na ba' dhi' bhaan pui'p ja xi'irbo' gui' nam panaas bixchu' ki'n tu'x bhaai'. ²⁸ Piam ja'pni ja'k jax ña pim ja'k jix maatit jiñ kaaya': Gu Dios dhi' pik ja a'm ti niidhim xib nam jax chu'm gampai' tu'm gu ja'tkam, nam cham tu' ki'n ja bia' gui' nam jix chu mamatdagim jum ilhii'n. Gui' ba' pu cham tu' ki'n ji bii mit nam pui'm aagit na dhi' ba' pik ja a'm jimiim gux bhai'm duukam. ²⁹ Pu kai'nkam pix pui' ja'k duu gu Dios nam ba' bhaan jix mat ka' gu ja'tkam na cham jir am na jaroi' ge'kam jum taatit pui' kai'chdha' na biix jix chu maat na ji'k tu'x chu jai'ch dhi oi'nga'n bhaan. ³⁰ Ba' aapi'm

taxchaabgi'ndha' gu Dios nat xi jam joi'mdak jam a'm ti tiigik ya ja'k ba jam aich na pai' guch Xoi'kam, dhi' na jaroi' bhaankam tuch mattu'n biix aixim gu Dios, gam na dhi' bhaankam jix bhai' tuch jimda', gam nach bhaankam jix bhai'ch chaat ka'. Nat gu' dhich Xoi'kam bhaankam jich boosolh gu Dios mi' dhir na pai' cham bhai' tuch jimdat. ³¹ Ba' no' jaroi'x aa' na ge'kam jum taat ka', jum aa' na pui' ja'k duña' na jax jum kai'ch maa'n kap na mit pai' tu ua'nak gu bijik dir kam nap jum kai'ch: "Jir am na jaroi' bhaan ge'kam jum taat ka' na mi' pui' jim na jax jix aa' gu Dios."

**Na pui' ba ti'ya' gu Paablo na mit jax kai'ñkam sissapa
guch Xoi'kam bhaan gu u'uux na gai biit**

2 ¹ Jiñ jaaduñ jich Xoi'kam bhaan, jano' na ñich bhammi ja'p eek tu jam a'gi gu ñio'kiñ gu Dios dhi' na cham jaroi' diilh pix jix maatit kaaya' na jax jir jum duukam, cham tu' ñich giilhim jix aixkam ki'n tu jam a'gi nam jax kai'chdha' gux a'aixkam jum aa'ndam ya' kam dhi oi'nga'n. ² Ni ku ñich cham jumai ja'ppix maa'nkam bhaan tu jam a'gi, gu' ja'pji guch Xoi'kam na ñich bhaan tu jam a'gi, na gu' dhi' pik jum aa' na pim kaaya' na mit jax kai'ñkam sissapak mua bhaan gu u'uux na gai biit. ³ Gampai' tui'ngit jañich ba kikbo nañ ba xi chu jam a'gidham, ji gi'bokidhat iñ, nañ gu'x aa' nañ jix bhai' jam aa'ndha' na pim jax ja'k jix maatit jiñ kaaya'. ⁴ Cham jañich pai'x aixkam ki'n tu jam a'gi nam jax kai'chdha' gux a'aixkam jum aa'ndam nam sap pik ba' joidham jix bhai' xi buidha' nam tu ja a'gidhidha' gu ja'tkam nam sap ba' joidham ja keeji bax ja kiigalhdha'. Gu' matgim aañ jiñ kiigalh japimit, nat gu'ñ palhbui gux Dhuudu' kam jix Uañ li'mda' na ñich jax ja'k jam tiñ, gio diilh gu Dios nañ a'm ti niidhim na bixchu'x bhaai' na pu tu duña'. ⁵ Ba' dhi' pui' ja'k duu gu Dios na pim ba' pu silh biix jam jujur ki'n buiñor ti jii'ndha' guch Xoi'kam, cham tu' gu jax chu'm ja'ppix maa'nkam jix aixkam nat biix aixim jam titdaimik.

**Na ba ja aagi'ndha' gu Paablo na gux Dhuudu' kam
jix Uañ li'mda' bhaan jum ua'rgi'ñ gu Dios**

⁶ Jix a'aixkam ki'n tu a'ga ich dho ja bui dai gui' nam ji'k bhaan bax kaapak nam ti jiigi'ñ buiñor guch Xoi'kam, nam gu'x bhai'x maatit ba kee na jax jir jum duukam gu ñio'kiñ gu Dios. Gio gu' cham tu' pui' ja'k bua ich nam jax ja'k tu jim ya' dhi oi'nga'n gux a'aixkam nam ge'gerkam ki'n daraa, dhi' nam alhio pix ya'r ge'gerkam, na gu' bam aajim nam pai' dhuuk gampai' ji bi'ya'. ⁷ Jax dhui nach aach maakam tu't jir jix a'aixkam bhaankam gu Dios, diilh pix gu Dios pui' ja'k duu pu bijik nat chakuip dunaak dhi oi'nga'n na pu'ni dhi' bhaan jich a'm ti tigia'. ⁸ Pu cham maatit kai mit dhi' gu ge'gerkam jix a'aixkam na jax pik jir jum duukam sia kum tii ja aagi'ndha'. Na gu' no'm jix maatit kaaya' git,

cham tu chianda'm git nam sissapda' guch Xoi'kam bhaan gu u'uux na gai biit, jix dhaam dir tii bha jii gu' guch Xoi'kam. ⁹ Gu' ji na gu' mi' pix pui' ba jim na jax dhui pui' tum duñia' na jax jum kai'ch maa'n kap na mit pai' tu ua'nak gu bijik dir kam, nap jum kai'ch:

Gui' nam ji'k tu' silhkam buiñor ti jii'ndha' gu Dios,
ja bi'chulhi'n nam tu' cham pai' dhuuk nii'n ni kum cham pai' dhuuk
pu chu'm kœœ na tum a'ga.

¹⁰ Ba' aach nach ji'k buiñor ba ti jii'gi'n guch Xoi'kam, gu Dios bhaankam gux Dhuudu' kam jix Uañ Ii'mdaga'n jich aagi'n dhi' nat tu'ch bi' pu bijik. Na gu' gux Dhuudu' kam jix Uañ Ii'mda' no'n a'm bap tui'dhi', biix tuñ aagi'ndha', sia ku panaas jix xijai gu tu' nañ jix maatit kaaya'.

¹¹ Na gu' dhi' ja'pni pix na jax aach nach pu cham mat ka' gu jumai na tu'x mat ka', na gu' diilh bhaan jup tui'ngida' gu ii'mdaga'n, cham tu' jai'p jich iadhi'nka'. Ba' pu'ni ip buiñor gu Dios, dai gux Dhuudu' kam jix Uañ Ii'mdaga'n jix maat na jax ja'k ilhii'n diilh. ¹² Gu' ji na gu' aach cham tu'ch a'm kap tui'dhi' gu ii'mda' ya' kam dhi oi'nga'n, gu' ja'pji gux dhaam kam nach a'm bap tui'dhi', na Dios jir ii'mdaga'n, nach ba' pu'ni dhuuk jix mat ka' nar tu' da' gui' na Dios bha tuch joochxi'n xich joi'mdat. ¹³ Ba' aach dhi' pix pu chu'm bhaan tu a'ga na tu'p jir duñii'n gu Dios, cham jach tu'r jix a'aixkam nam jax ja'k tu jim gu ja'tkam ya' kam dhi oi'nga'n nam giilhim biix aixim kai'chdha', gu' ja'pji daipu' na jax pix jich jurtu'n gux Dhuudu' kam jix Uañ Ii'mda'. Ba' dai gux dhaam kam jach tu ja a'gi'ndha' gui' nam ji'k bar jix u'uañ, nam gu' gu jai' cham maatit jich kaaya'.

¹⁴ Pui' ku ba' gu jaroi' no' cham bhaan jup tui'dhi' gux Dhuudu' kam jix Uañ Ii'mda', cham kiigalhdha' gui' na tu maak gux Dhuudu' kam jix Uañ Ii'mda', pui' pix ja'k jum aa'nda' nar iatda'. Pu cham ji'xkat maatit kaaya' ba', na gu'm aa' gux Dhuudu' kam jix Uañ Ii'mda' na palhbuidha'.

¹⁵ Gu' ba' gu jaroi' no' bhaan jup tui'dhi' gux Dhuudu' kam jix Uañ Ii'mda', biix jix bhai'x maatit kœœœ gu tu' nam aagi'ndha'. Na gu' gux Dhuudu' kam jix Uañ Ii'mda' pix na palhbui'ndha', xim ga'ngada' no' moor pui' gu tu', piam ku gu' cham, cham tu' na pui'p ilhii'ndha' nam jax ilhii'ndha' gu jai'. ¹⁶ Na gu'p jum kai'ch mi' na mit pai' tu ua'nak gu bijik dir kam: "Cham jaroi' jai'ch gu maa'nkam nax maat na jax jum aa'nda' gu Dios, ni ku cham jaroi' jai'ch na ja'kbui' kat ya' dir mu ja'k aagi'ndha' na jax ja'k mi' pui' jimda'." Gu' ji na gu' aach jix maat na jax jum aa' guch Xoi'kam, na gu' gui' pix diilh jich mattu'n nach ba' aach mi' pui'p tu daa'nchu'nda' na jax gui'.

Na ba ja aagi'ndha' gu Paablo nam jir tujuandam tugi'n pix gu Dios
gui' nam tu a'ga gux bhai'm kai'chdham ñio'ki'n guch Xoi'kam

3 ¹ Cham tu jam a'gi ñich aapi'm jiñ jaaduñ na jax ja'k tu tu'ii' ii'mda' bhaan, na pim gu' chakui bhai' kaapak na pim buiñor ti jiigi'n guch Xoi'kam, ja'p ji buusan na pim kar a'aalh. ² Daipu' gui' na tu'x maax jañich bhaan tu jam a'gi na pim ba'x maatit jiñ kaaya', ja'p na jax gu alhii ilhi'ch na gu' dai gu bii'm na io'da' na xi'chu'nda' gu di'ii'n, cham tu' maakda' gu tu' nax kaapak ka', na gu' cham io'gi'ndha'. Aapi'm ba' pu'ñip ji buan, ³ na pim gu' chakui mi' pui' jiim na jax ja'k jum aa' na pim tui'ngida'. Pui ka xim bhabhaakui'n japim gu', jix chi jijiigak japim biix aixim tu'm ki'n. Pui pui' ja'k tu jim japim nam jax chu jim gui' nam jir ya' kam dhi oi'nga'n. ⁴ Na gu' maadit no' jax kai'ch: "Aañ gu Paablo kaichu", gio gu jumai no' jax kai'ch: "Dho aañ gu Apoolos ja'k jup kaichu", pu dhi' bhaan jix maati' na pim pui' ja'k tu jim nam jax tu jim gui' nam jir ya' kam dhi oi'nga'n.

⁵ Jax dhui nach jir tujuandam tugi'n pix gu Dios gook dit gu Apoolos, gui' pix much joot nach tu jam a'gidha' na pim ba' buiñor ti jii'ndha' guch Xoi'kam. Pui' ñich pix tu duu nat jax xiñ chii'n gu Dios nañ tu duña', gio gu Apoolos pui' ip. ⁶ Aapi'm ja'p ji buan gu' na jax gu gaa, ja'p ji buus na ñich ti ii na ñich tu jam a'gi gux bhai'm kai'chdham ñio'ki'n guch Xoi'kam, gu Apoolos ba' ja'p jup ji buus nat tu baa nat jam aa'n na pim jax ja'k tui'ngida'. Gu' ji na gu' gu Dios pix nap tu duiñchu' na pim jax ja'k jix io'm ti jii'ndhidha' buiñor guch Xoi'kam, ja'p jup ji buusan ba' na gu Dios pix gi'lhdhim dhi gaa. ⁷ Ba' dhi' bhaan jix maati' nam pur cham tu' gui' nam tu a'gada' gux bhai'm kai'chdham ñio'ki'n guch Xoi'kam gio gui' nam tu aagi'ndha' nam jax ja'k tui'ngida' gui' nam ba ti jiigi'ndha', na gu' gu Dios pik na pui' ja duña' gu ja'tkam nam ba'x bhai' ba ti jiigi'ndha' buiñor guch Xoi'kam. ⁸ Na gu' gui' nam tu a'gada' gux bhai'm kai'chdham ñio'ki'n guch Xoi'kam gio gui' nam mi' dhir tu aagi'ndha' nam jax ja'k tui'ngida' gui' nam ba ti jiigi'ndha', maa'n na jax pix ja ilhii'n gu Dios, gio diilh pix jup jix maat na ji'x tu ja makia' gu tu' nar ja mai'chik ka'. ⁹ Jir tujuandam tugi'n ich pix ba' gu Dios gook dit gu Apoolos nañ jax ba kai'ch, aapi'm ba' ja'p jup ji buan na jax gu gaa, ba' gu Dios diilh jix bhai' jam bua.

Gio ja'p jup ji buan japim na jax gu bhi'nbak no' kia'pix jum kiisaim, gu' ji na gu' gu Dios bhaan ti nii'n dhi' dhi bhi'nbak. ¹⁰ Gu Dios diilh xiñ joi'mdak jiñ a'm ti tii nañ aañ mi baapsa' gui' na bhaan bam kiisaim gu bhi'nbak, jir jai' am ip ba' gui' nam tisaa'ndhim nam bhi'nbakchaim. Matda' ki'n jañich mi tii gui' na bhaan bam kiisaim gu bhi'nbak, gio gui' nam tisaa'ndhim nam bhi'nbakchaim pui' matda' ki'n ip. ¹¹ Ba' cham ji'xdha' jaro' maakam tu'm kap duña' dhi' na ñich jax chu'm mi' ba tii, pu gammiji pup jir pu chu'm ka', na gu' dhi' na bhaan ba kiik gu

bhi'ñbak, dhi'r di' guch Xoi'kam. ¹² Ba' no't pu chu'm mu pai'p bam tii sia pai' na pix ja'k, jax ña pix chu'm gu bhi'ñbak jix bhaai' na bhaan mim kiisa'. Siat chi sai' ba'aak bhaan mim kii, piam juk sobkoñxim, piam kut joodaix a'bhar jum sobkonak bham bhi'ñbaki, piam gu bapaiñum gui' na joidham jix a'bhar jix chooto totbik nax dha'ram namiik, piam gui' nax u'uam totbik nax io'm jix dha'ra'. ¹³ Na gu' gu Dios ba' diilh tai ki'n machia' no'r jix kii' gu jax chu'm na mi kiisa' gu jaroi' jano' na pai' dhuuk jum tiimo' dhi oi'ñga'n, jano' biix machia' gu Dios no'r jix kii' gu tu' nach jax dhuñia'. ¹⁴ No't jaroi' maadit jup duu gu tu', ba' cham mimii jano' na pai' dhuuk xi mimii'ñdha' gu Dios, makia' gu tu' ji'x na bhaan bipio'da'. ¹⁵ Gu' ba' no't gu' maa'n nat jax mii, cham tu' bhaan bi'ya', daipu' dhi'r mai'chik ga'n ka' na cham jum tulhiiña', na gu' cham tulhiiñchuda' gu Dios. Ba' ja'p ji buusnia' na jax gu jaroi' no't miji dir buusnik jimiññor no't ba mii gu ba'ki'ñ.

¹⁶ ¿Aapi'm aa chakui maat na pim ja'p ji buan na jax gu chiop? Jir chiop ga'n japim dho aapi'm gu Dios, gio jam a'm tajaanix gux Dhuudu' kam jix Uañ li'mdaga'n. ¹⁷ Bhaan ti niidhim ba' gu Dios dhi' dhi chiop. Ba' no't jaroi' iar, diilh gu Dios pu dooda' na jax ilhii'ñ.

¹⁸ Cham jir am na pim biix aixim kai'chdha', na pim gu' bhaan gai suulhgia'. No' jaroi' pui'm aa' na biix jix chu maat na jax ja'k tu tu'ii' ya' dhi oi'ñga'n, jum aa' na gampai'm ilhdha' ja'p na jax gui' nam pu cham tu' maat ni ji'x, na ba' mi' dhir tu' silhkam jix chu matdagim ba buusnia'. ¹⁹ Na gu' gu ja'tkam gui' nam biix aixim jix chu mamatdagim jum ilhii'ñ ya' dhi oi'ñga'n, buiñor gu Dios ja'p ji buusan am nam cham ja jur bia', na gu'p jum kai'ch maa'n kap na mit pai' tu ua'nak gu bijik dir kam: "Gui' nam jix chu mamatdagim jum ilhii'ñ ya' dhi oi'ñga'n, gu Dios dhi' bhaan jix bhai' ja bhiya' jano' na pai' dhuuk bhai' ba ja tikkada' nam jax ja'k tu jimia' ya' dhi oi'ñga'n." ²⁰ Gio ja'p iam ja'pnip jum kai'ch: "Jix bhai'x maat gu Dios nam pui' pix ja'k tu jim nam cham ja jur bia' gui' nam tiix chu mamatdagim xim ilhii'ñ." ²¹ Ba' dhi' bhaan jix maati' na pur ja'ppix ka' sia ku jaroi' tii bhaan ge'kam jum taat gu tu' nax mat ka', na gu'r ya' kam ka' pix dhi oi'ñga'n gui' na tu' tiix mat ka'. Gu' ji na gu' aapi'm na pim ji'k ba ti jiigi'ñ buiñor guch Xoi'kam, biix jam a'm jup tu tu'ii' na ji'k tu'x chu jai'ch. ²² Pui' na jax aañ jam buip tu'ii', sia gu Apoolos, sia gu Peegro. Sia dhi oi'ñga'n jir jam aapi'm ga'n, gio gu ii'mda', gio na pai' dhuuk jum aajim na pim ko'ya', gio xib dhi tanoolh nach ya ka dudua, gio gatuuk pai' nach ja'k ba oipoda'. ²³ Ba' aapi'm jup jir jich Xoi'kam ga'n, gio mi' dhir guch Xoi'kam, Dios buiñor jup tu'ii' ip.

**Na ba ja aagi'ñdha' gu Paablo na jax ja'k tu ja jimda'
gui' nam jir tujuandam tugi'ñ ka' guch Xoi'kam**

4 ¹ Aach dai dhi' ki'n pix daraa nach ja aagi'ñdha' gu ja'tkam nam pu cham maatit na jax ja'k ilhii'ñ na tu duñia' gu Dios ja bui. Ba' pui'

pim pix ja'k jich ilhii'ndha' nach ja'ppix jir tujuandam tugi'n guch Xoi'kam. ² Na gu' na pim jax bax maat gu jaroi' no' tu' ki'n ba daa, jum aa' na pui' ja'k tu jimda' na tu' ki'n daaka' na ba' bhaan jix maati' ka' na silhkam jup kai'ch. ³ Ba' no' pim aapi'm jax jum aa', piam sia gu ge'gerkam no'm pui'm aa' nañ diilh cham mi' pui' jim nañ jax tu a'ga, dhi' cham jax bua, na gu' sia aañ diilh cham jir am nañ pu ti'ya' nañ mi' pui' jim piam ku gu' cham, gu' ja'pji diilh gui' nat pu chu'm ki'n jiñ dhai. ⁴ Tii cham pai'x buam tu bua iñ panaas na ñich dir ti jii'n buiñor guch Xoi'kam, ku gu' cham tu' ji nañ ja'p kai'ñkam jup kai'ch nañ moox bhai' mi' pui' jim na jax jix aa' gu Dios, gu' ja'pji diilh gu Dios na pu ti'ya' no' ñich mi' pui' jii piam ku gu' cham. ⁵ Ba' cham jir am na pim pui' titdada' gu jaroi' na mi' pui' jim na jax jix aa' gu Dios piam ku gu' cham, nat gu' chakui ja'k gii guch Xoi'kam na diilh ja aagi'ndha' gu ja'tkam na mit jax chu jii biix ji'ma'n, na ba' mi' dhir gu Dios jup ba tu ja makia' na tu'r ja mai'chik ka'.

⁶ Jiñ jaaduñ jich Xoi'kam bhaan, aañ tu jam a'gi'n na pim jax ja'k duñia' na ba'x bhai' tu jam jimia' gatuuk. Biix jañ jup xiñ aa' aañ diilh nañ jax ja'k tu jim, gio gu Apoolos jañ biix jup xi aa', na pim ba' aapi'm mi' pui'p tu dagia'. Cha'pim biix aixim maakam ilhdhat ke'ke' gu ñio'ki'n gu Dios, ja'pji na jax pix jum kai'ch na pim bhaan tu daa'ñchu'nda', na gu' bhaan pix ge'kam jum taat ka' gu jaroi' no' biix aixim maakam ilhii'n. ⁷ Cham jaroi' maadit jir diilh ga'n gu' gu tu', gu Dios pix tu jam maak biix na pim ji'k tu' tu bia'. Cham jir am ba' na pim dhi' ki'n ge'gerkam jum taat ka', na pim gu' cham diilh jup tu bua.

⁸ Ge'gerkam jum taatit pui' bam ilhii'n japim na pim jir jix chutumñigam, tu' pix bach ilhii'n japim ba', pu cham tu' bhai' ich panaas jam bui. Joidham chi no' pim silhkam ge'gerkam ki'n darka' git nach jai' jam biim jup bar ge'gerkam ka'. ⁹ Biix aixim tu'm ki'n pix bach chulhiiñ ich gu' aach nach ji'k jir noonbi'n guch Xoi'kam, panaas kut ju'ndharam ja'k xich chuttuk gu Dios na pai' cham pik jich a'm ti niidhidha'. Pu kai'ñkam pix jir noonbi'n ich panaas guch Xoi'kam nach jich chulhiiñaimii ko'ya'. Gio gu ja'tkam panaas joidham jich niidhat jich as am nach jich chulhiiñ, sia panaas diilh gu noonbi'n gu Dios. ¹⁰ Sia bhaan jich as am panaas gu ja'tkam pui' nach jax ja'k tu jim. Pui' pix ja'k tu jim ich gu' tii na jax pix jix aa' guch Xoi'kam, gu' gui' pui'ch bia' am nach cham jich jur bia' ni ji'x. Aapi'm ba' pui' xi jam bia'kat am na pim jix bhai' jam jur bia', aañ taxchaabgi'n guch Xoi'kam na gui' pix pui' tu duiñchu'. Gio aapi'm na pim pui'm ilhii'n na pim panaas jix io'm jix kaapak na pim buiñor ti jiigi'n guch Xoi'kam, aach ba' panaas cham. Gio nam cham tu' ka'm jich nii'n aach gu ja'tkam, aapi'm joidham tu' ka'm jam nii'n am. ¹¹ Xib puich chulhiiñ ich ki'n gu bhiogi', cham bhaai' nach pai' dhir u'ji gu tuumiñ ki'n tu saba'da', gam nach jix chanook ka'. Gio nach cham tu jajannulh, alhi'ch pix nach pui'x dha'npak oipoda' git.

Gam gu ja'tkam nam biix aixim buam jich chitdaidha' nai' ja'p. Gio na pu cham pai' bhaai' nach joidham xi chu oi'ñka' git. ¹² Gio diilh jach gaagidha' nach pai' tu juanai mai'chia' gu tu' nach a'm jum aa'nda', jix momgon ka' ich nabap jurnik. Gio nach tu ja daañxi'ñdha' nax bhai' tu ja jimda' gu ja'tkam gui' nam giilhim jich chitdada' gio gui' nam xich bhaamkidhat jich gaagim nam xich koodak. Aach cham tu' bhaan jax jich aa' sia pik nar jax ka' git. ¹³ Nam pai' dhuuk pu'ñi giilhim jich chitdada' gu ja'tkam, aach jix bhai' pix ja titdada'. Ja'ppix jich ilhii'ñ am ya' dhi oi'ñga'n na jax tu' tanaara', piam ja'p na jax gu koi' gui' na cham tu' ka bhaai'.

¹⁴ Cham tu'ñ ja'p kai'ñkam pui' ja'k mu tu jam ua'ñi'ñ nañ jax dhui bhaan pix jam xi irappu, gu' ja'ppi nañ dhi' bhaan pix jam aagi'ñ na pim ba'x maatit jiñ kaaya', nañ gu' xi jam joi'gi'n na pim jir jiñ maamar tuutu'm. ¹⁵ Na gu' sia kum jix jai'ch ka' git ji'k mambhiix miil gui' nam tu jam a'gi'ñdha' gux bhai'm kai'chdham ñio'ki'ñ guch Xoi'kam, gu jam tataat tuutu'm cham tu' ja'kbui'x jai'ch ka'm git. Daipu' aañ jix jai'ch nañ jir jam taat tu'm, na ñich gu' aañ tu jam a'gi gux bhai'm kai'chdham ñi'ook na pim ba' xib buiñor bap tui'dhi' guch Xoi'kam. ¹⁶ Ba' aañ xib soi' jam titda na pim mi' pui' jimia' nañ jax ja'k tu jim aañ.

¹⁷ Pu kai'ñkam jañich mijip xi jam joochxi gu Timoteo na tu jam a'gidha' nañ jax ja'k tu jimdat ti jiigi'ñ buiñor guch Xoi'kam, gio nañ jax ja'k tu a'ga jai' kap gam nai' ja'p chichiop. Mi' pui' jim gu' dhi Timoteo na jax jix aa' guch Xoi'kam, giox joi'gi'n iñ ip aañ, na gu'r jiñ mar tu'm, pui' ku ñich ba' dhi' miji xi jam joochxi. ¹⁸ Gio sap aapi'm jai' dhit ge'gerkam ba xim ilhii'ñ ja bui gu jai' nam pui'p ti jiigi'ñ buiñor guch Xoi'kam nam ja'p jim aagit nañ cham mui' ka jim. ¹⁹ Matgim mui' ka jim iñ ji no' moox aa'nda' git guch Xoi'kam, mi'ñ ba' ja tigia' dhi' nam ge'gerkam jum taat no'm moo tu'x bhaigit jup kai'ch ka' ba' nam ja'p pix biix aixim kai'chdha' nam jax dhui ge'gerkam jum taat ja bui gu jai'.

²⁰ Na gu' gu jaroi' no' tu' silhkam bhaankam tu a'ga gu Dios, pui' ja'k tu a'gada' na jax ja'k bhaan jix maati' ka' na tu' silhkam bhaan ti niidhim gu Dios, cham tu' na ja'p pix tu a'gada' na jax pix ilhii'ñdha'. ²¹ ¿Ku gu' jax ji ja'k ilhii'ñ japim aapi'm na pim ji'k ge'gerkam jum taat? ¿Jix aa' pim aa nañ bhaamda' ki'n tu jam a'gidha' nañ pai' dhuuk mu jimda', ka' gu' nañ xi jam joi'mdat tu jam a'gidha'?

**Na pui' ba ja tiida' gu Paablo na cham jir
am na jaroi' bhibhiida' gu di'ii'n tu'm**

5 ¹ Jup tum kai'ch na sap bhai' jam bui maadit guch Xoi'kam jiigi'ñdham xi bhiik gu di'ii'n tu'm biima'n ba tu kio. Jir jix buam dhi' pui' na tu bua gu jaroi', ni kum cham pui' ja'k tu jim gui' nam cham ti jiigi'ñ buiñor guch Xoi'kam. ² Pix cham jax jum aa' pim panaas buiñor gu jaroi' na pui' ja'k tu jim, iam chi na pimit jix buam tiigik baabu bhai'

dhir jam bui na git ba' cham jam biim ka oirida'. ³ Aa'ñ ya' dir pu kai'ch na cham tu' kar kii' maa'nkam gu jaroi' nat bhii gu di'ii'n tu'm. Sia kuñ gu' cham bhammip tu'ii' jam bui gu maaxik, gu ii'mda' bhaan bhammip tu'ii' iñ. ⁴ Pui' pim xim aa'nda' nañ jam biim jup tu'ii' na pim pai' dhuuk maap jum jumpa'nda'. Gio gu' gu Dios jam tajaan gux Dhuudu' kam jix Ua'ñ Ii'mda' na pim ki'n pu duña' gu tu' na puñim aagidha', dhi' ki'n japim bhaankam guch Xoi'kam ⁵ mu joochxidha' gu ja'ook gu jaroi' na bhai' pai' pui'x buam tu bua na ba' mu pu dooda' gu tukga'n na diilh jax ilhii'ñ, katti pu'ni ja'k iam soi'm ilhdha', siat ba' dai ii'mdaga'n jii buiñor guch Xoi'kam jano' na pai' dhuuk gio bhai'p jim.

⁶ Cha'pim joidham niidhat jix bhai'm taat ka' gu jaroi' no' pu'ñix buam tu bua. Cham jax ka ilhii'ñ japim gu' chi, no't gu' biix jup ba jam ia'ñ na jax bar jum kai'chdham na saak palhiip pix jum aa' gui' na ki'n ge' jabka' gu ariin no't jaroi' ba jip duu gu paan. ⁷ Baabu' pim bhai' dhir jam bui dhi' na ki'n jappukar gu paan, na gu' cham bhai' jam ia'dhi'ñ, ja'p ji buusan gui' nar bijik kam. Ja'ppix japim jir tu'm ka' na jax gu paan pui' gakdhi'ñchix kam nam jax chu'm kua' gu Israel kam ja'tkam bhaan Paaskua ta'm. Guch Xoi'kam pui'p ji buusan gu' nar di' gu kasnir bakaax na pui' bhaan Paaskua ta'm jup jum kua', nat gu' dhi' tuch ñamkix guch ua'tulhdhara' na mit sissapa bhaan gu u'uux na gai biit. ⁸ Na gu'x bhai' tu tatda' no'ch cham biina' gui' na ki'n jappukar gu ariin, nañ ja'pni kai'ñkam jup kai'ch nach jix bhai'ch chaat ka' cham tu' ki'n bhaan ji u'ua'tulhdhix kat. Jir ja'ppix paan gakdhi'ñchix kam ka' ich nach mi' pui' jiimda' na jax jix kii' ka'm nii'ñ gu Dios.

⁹ Gui' na ñich biipi' dir mu tu jam ua'ñ, jup jam titda iñ na pim cham ja kiigalhi'ñdha' gui' nam jai' ja biim boppoda' gu u'uub nam cham jir ja bipna' ka', jir jix xidhuu gu' dhi' buiñor gu Dios. ¹⁰ Cham tu'ñ ja'p kai'ñkam jup kai'ch na pim cham pai' ka ja nii'ñdha' dhi' pu chu'm gu ja'tkam. Jum aa'nda' git gu' na pim ya' dir bubuakia' dhi oi'nga'n na pim ba' cham pai' ka ja nii'ñdha', pui' na jax sia gui' nam ja'p pix jix chu aa'nda' nam git bixchu' xi chu bia'ka', piam gui' nam bixchu' ti iixi'ñdha', piam gui' nam biix aixim tu'm tu didios tuk. ¹¹ Ja'ppi nañ ja'p pix kai'ñkam jup jam titda na pim cham tu' pui' ja'k jup tu jimda', ni ku pim am maap daraat tu kua'da' sia ku pui' kai'ch na pui'p ti jiigi'ñ buiñor guch Xoi'kam no' pim gu' nii'ñ na mui' ja biim boppo gu u'uub, piam ku pim jix maat na ja'p pix bixchu'x chu joi'ñ na git xi chu bia'ka', piam ku gu' biix aixim tu'm tu didios tuk, piam ku gu' bixchu' bhaan jix iatbi', piam ku gu' dai nax maim ka', piam ku gu' biix aixim ti iixi'ñ. Dhi' ji' pu chu'm gu ja'tkam jañ ja aagit jup kai'ch no'm jix jai'ch jam bui na pim cham ji'x ja bipnatda', ni ku pim am ja biim tu kua'da'. ^{12,13} Na gu' aa'ñ dai gui' nam ti jiigi'ñ buiñor guch Xoi'kam nañ ja silhka'n, cham tu'ñ a'm bipio' nañ ja silhka'nda' gui' nam cham ti jiigi'ñ, dhi' diilh gu Dios jix maat na jax ja'k ja silhkada'. Aapi'm ba' pu'ni ip, mai' jootsa'

pim gu jaroi' na pui' bhai' oirit jum ua'tulhi'n jam taagiob, cham tu' na pim bhai' pix pu nii'ndha'.

Na ba ja aagi'ndha' gu Paablo nam jax ja'k tu jimda' ja bui gu ge'gerkam nam cham ti jiigi'n buiñor guch Xoi'kam

6 ¹ No' maadit aapi'm na pim ji'k ti jiigi'n buiñor guch Xoi'kam tu' bhaan cham bhai' ua' gu jumai na pui'p ti jiigi'ndha', cham jir am nam buiñor jimmida' gu jax chu'm ge'kam na cham ti jiigi'ndha' na ba' tu ja a'gidha', gu' ja'pji daich Xoi'kam jiigi'ndham nam maap xi chu a'gai. ² Jix maat japim gu' na aach nach ji'k buiñor ti jiigi'ndha' guch Xoi'kam, jano' na pai' dhuuk jum tiimo' dhi oi'nga'n, ja'kbui' kat tu ja a'gidha' ich biix gu ja'tkam gui' nam cham mi' pui' jimia' na jax jix aa' guch Xoi'kam. ¿Jax jach ba' duukat ja'kbui' kat jup ja kaichu' nam jax jich chitdada' mu dir bha ja'k? ³ Jix maat japim ip nach sia gu noonbi'n gu Dios ja silhka'nda' jano'. ¿Ya' gi ba' gu palhiip jup jum duukam no'ch cham jich gu'nguxi'n nach pu duña'? ⁴ Cham jir am ba' na pim ja ga'ngada' gu ge'gerkam gui' nam cham ti jiigi'ndha' buiñor guch Xoi'kam no' pim pu'ni cham bhai' kam u'ua' daich Xoi'kam jiigi'ndham, nam gu' aach jich bui pu cham tu' bhaai' gui' nam pu'ni cham ti jiigi'ndha' buiñor guch Xoi'kam. ⁵ Siamri pim dhi' bhaan xim ga'ngat xix xi'irda' nañ jax jam titda, nam gu' tiix jai'ch jam bui gui' nam ti jiigi'n buiñor guch Xoi'kam nam jix mamatda' nam jax ja'k tu jam a'gidha' no' pim pu'ni cham bhai' kam u'ua'. ¿Ka'm ji gu' cham jai'ch aa? ⁶ Jir jix buam dho no'm cham bhai'm u'ua' daich Xoi'kam jiigi'ndham, gio pui'p jir jix buam no'm mu ja'p ba sulhikgim ja bui gu ge'gerkam nam cham ti jiigi'ndha' buiñor guch Xoi'kam.

⁷ No' pim gi xi ñakoo' sia ku jaroi'x buam jam bua na pim cham dhi' bhaan jum kokdada' daich Xoi'kam jiigi'ndham, xi ñakoo'nda' pim sia ku jaroi' tu jam iixi'n. ⁸ Aapi'm gu' pui'p dooda' jaroi' no't jax jam dooda, cham ji'x nakgam jum ilhdha' pim. Jir jix buam gu' na pim daich Xoi'kam jiigi'ndham pui'm bua. ^{9,10} Iam gu'r cham pu tu't jiñ jaaduñ, cham ji'xkat aaya'm gu' buiñor gu Dios na pai' dhir biix kap jir ge'kam gui' nam pu'ni biix aixim jix buam tu buada'. Pui' na jax gui' nam ganai' pix ja biim boppoda' mui' gu u'uub, gio gui' nam biix aixim tu'm tu didios tuk. Gio gui' nam jai' ja biim boppoda' gu u'uub sia kum tii ti bipna'. Gio gui' nam dai chichio'n maap boppoda' nam pui' ji dhui diilh na maadit jir ubii ka'. Gio gui' nam biix aixim ti iixi'ndha'. Gio gui' nam ja'p pix jix chu aa'nda' nam git biix aixim xi chu bia'ka'. Gio gui' nam daix maik ka'. Gio gui' nam biix aixim bhaan iatda'. Gio gui' nam biix aixim bhaan ja iatgidhat gu ja'tkam dhi' ki'n ja mamai'chikda'. ¹¹ Jai' dhit pu'ni ja'k tu jimdat japim na pim chakui ti jii'ndhat buiñor guch Xoi'kam, gu' ji nat gu' diilh guch Xoi'kam jam uañdhak gu jam

ua'tulhdhara' pui' jam duu na pim jir ja'tkam tugi'n ka', gook dit jamit pui' jam duu gux Dhuudu' kam jix Uañ Ii'mdaga'n gu Dios.

**Na pui' ba ti'ya' gu Paablo na cham tu' pu kai'ñkam guch
chutku' nach ki'n biix aixim jix buam tu buada'**

¹² Cham jax bua dho tii sia kuch biix aixim pu tu bua nach jax ilhii'n diilh nar joidham panaas, nach gu'x maat nat guch Xoi'kam biix jich a'mkam ba tu namki. Gu' pix ji na gu' ji'x pix jir am nach pu tu buada', cham tu' biix nach jax ilhdhidha'. Jir am nach pu tu buada' nach tu' ilhii'n diilh nar joidham, dai pix nach biipi' xich ga'ngada' gu tu' nach jax ba ji duña' no' cham jix chu tukgam tir jich iabu'. ¹³ Gio saak ja'pnip jir jum kai'chdham: "Pu kai'ñkam pix tu boopok ich na mim gaamuidha' gu koi'." Piam ja'pni: "Pu kai'ñkam pix jix jai'ch gu koi' nach boopok am jum gaamu'." Maaxik jir pui' dho, dai pix ji na gu' cham pai'ch matgilhdha' gu Dios pai' na duuk ilhdha', sia gu koi', na gu'r ya' kam pix dhi oi'nga'n. Dhich chutku' ba' pu'ni ip, pu kai'ñkam pix jup duñiix nach mi' pui' jimia' na jax jix aa' guch Xoi'kam na ba'ch a'm jup ti niidhidha', cham tu' nach jix buam jum duukam jup tu buada'. ¹⁴ Gio na ba' no'ch pu'ni mi' pui' jiiim na jax jix aa' guch Xoi'kam, gu Dios jich dhudua'ndhai mi' dhir jich baapmi'ndha' pai' nach yassapka' jano' na pai' dhuuk diilh pu ti'ya', ja'p nat jax dua'ndhak bamii' guch Xoi'kam. Na gu' gu Dios bixchu'x bhaai' na pu tu duña', na gu'r Ge'kam.

¹⁵ ¿Jix maat japim aa na aach nach ji'k ti jiigi'n ja'p ji buusan na jai'p jir bakxiga'n guch Xoi'kam dhich chutku'? ¿Jir am aa panaas nach guch Xoi'kam gu tukga'n mu ja'k bipnalhi'ndha' bhaan gu ubii nar ganai' pix ka'? Jir jix buam ji matgim. ¹⁶ Jix maat ich gu' no't jaroi' biima'n ba boi gu pu chu'm, maa'n maa'nkam bap jum duña' biima'n. Na gu' ja'pnim kai'ch maa'n kap na mit pai' tu ua'nak gu bijik dir kam: "No' mit maap ba tu oi'ncha gu chio'n gio gu ubii, ja'p ji buusnia' nam maa'n maa'nkam jup jum duña'." ¹⁷ Gu' ba' guch Xoi'kam no'ch buiñor ba ti jiigi'n, pui' maa'n maa'nkam pix jup bap duuka' ich biima'n ii'mda' bhaan, nach gu' mi' pui'p ba tu daa'ñchu'nda' na jax gui'.

¹⁸ Ba' cha'pim nai' pix ja biim boppoda' gu u'uub, na gu' cham bhai' jam ia'ndha' jam tutku' bhaan. Cham bhai' tu bua gu' dhi' pu chu'm gu ua'tulhdhara', na gu' silh jich chutku' am ja'k na tu ia'dhi'n, cham tu' pui' na jax gu jai' ua'tulhdhara' nap jix jai'ch. ¹⁹ ¿Cham maat japim aa sia na gu jam tutku' ja'p ji buusan na jax gu chiop na pai' dhir jum daan gu Dios? Jam a'm kio ba' gux Dhuudu' kam jix Uañ Ii'mda' gui' nat diilh gu Dios jam tajaan na ba' pui' jam jurtudidha' na pim jax ja'k mi' pui' jiiimda', cham tu' na pim diilh jix mat ka' gu tu' na pim jax duñiidha'. Dhi' bhaan jix maati' na cham tu'r aapi'm diilh ga'n dhi jam tutku'.

²⁰ Jano' nat pai' dhuuk xi jam joi'mdak jam tiigik jam palhbui gu Dios na pim mu ja'k ba jiiimit na pim pai' gammiji mi' pup jum tulhii'ndha' git,

jam saba'dak jup jam duu, giilhim jix dha'ram nam japimit. Ba' kapbhai' nat jix bhai' ba duu gu Dios, jix bhai' pim xi ja bhiichdhatgida' dhi jam tutku' na jax ja'k jix aa', gam na pim ba' diilh jix bhai'm taatit tu oi'ñka'.

Na ba ja aagi'ñdha' gu Paablo nam jax ja'k tu jimda' gui' nam ti bipna'

7 ¹ Gui' na pimit bha tuñ ua'ñ, jiñ chikka pim no'r am na pim cham ti bipna' ka'. ² Gu' pix ji na gu'x xijai na jaroi' nakga' na diilh oirida', nai' pix jix ja joidhat ba ja nii'ñdha' gu u'uub. Piam no'r ubii, nai' pix jix ja joidhat ba ja nii'ñdha' gu chichio'ñ, mi' pix pum ua'tulhdha' ja'xpix. Jir am ba' na maa'n xi gaagai gu jaroi' na biima'n tu kioka' na ba' cham pu'ñi nai'm ua'tulhi'ñdha' no' gu' cham nakoo' na diilh oirida'. ³ Ba' gu jax chu'm chio'ñ piam gu jax chu'm ubii no' ba ti biina', jum aa' nam gammiji maap boppoda' daim bipnagim. ⁴ Na gu' gu ubii gu tukga'n, cham tu' diilh jir tukga'n ka', gio gu chio'ñ gu tukga'n, cham tu' diilh jup jir tukga'n ka'. Biix gook maa'n tuuku'p duuka'm gu' daim bipnagim. ⁵ Jix bhai' kai'chit jam ba' maap boppoda' pai' nam duuk ilhii'ñdha', cham tu' na maadit cham aa'nda'. Gio gu'r am ip nam gook dit xi chu a'gai no'm jix aa' nam ji'k tanoolh cham maap boppoda', no'm gu'x aa' nam soi'm ilhdhat dai gu Dios buiñor ka xi chu dañia'. Ba' na pai'm aaya' nam pai' dhuuk juugit tu daasa', mi' dhir maa'n nam jax jix bhai' kai'chit maap boppoda'. Na gu' no'm mik cham maap boppo, cham maati' ka' no'm moo nakga' nam ti biim jix bo'iik ka', ka' ba' gu' dhi' bhaan ja mai'chii gu ja'ook bam ua'tulhdha' am.

⁶ Ba' dhi' nañ ji'k jax jam titda, nañ jam aagi'ñ pix na jax ja'k jir joidham, cham tu' nañ jam chianit jup kai'ch na pim pui' duñia'. ⁷ Ba' ja'p jañ jup ilhii'ñ na pim git biix di'dilhdhim oipoda', ja'p na pim jax jiñ chitda na pim jiñ chikka. Pui' pim git jup jir di'dilhdhim ka' ja'p na jax aañ, na pim cham tu' ka ga'ngada' gu jaroi' na pim biima'n tu kiicha', ni ku pim pui'm aagit ka oipoda'. Gu' ji nat gu' gu Dios biix ji'ma'n jich a'm ti tii nach jax ja'k duduaka' ya' dhi oi'ñga'n, jai' dhit maakam tu't jam ya duduaka', gio jai' maakam ip.

⁸ Pui' na jax gu chichio'ñ gio gu u'uub nam pur di'dilhdhim, aañ chiix aa' nam git pui' di'dilhdhim ba bi'ya', sia gui' nam ba ko'iix gu ja bipna'. ⁹ Gu' ji no'm gu' cham nakoo' nam diilh oipoda', jix io'm jir am nam xi ja gaagai gui' nam ja biim tu oi'ñka', na gu' cham jir am no'm dai bhaan ti ti'ñcho nam ti biim jix bo'iik.

¹⁰ Gu' ba' gu u'uub gui' nam ba ti bipna', pu gammijim ja biim ba tu oi'ñka' gu chichio'ñ gui' nam ba ja oi'ñ, cham tu'm kam ji'dilhka'nda'. Pui' ja'k jix aa' gu Dios, cham tu' aañ diilh nañ pui'x aagit jup kai'ch.

¹¹ Gu' ba' no't gu' maadit dhi ubii jax dhuuk tu' bhaan mai' ma bua gu chio'ñ gui' na ka oi'ñdha', jir am na pui' diilh ba oirida', cham tu' jumai ka ga'ngada'. Gu' ba' no' gu'x aa' na chio'ñ biima'n tu kioka', gio gui' gaagaix bhai'p tiida' na jax chu'm biima'n tu kiokat, cham tu' na jumai

ga'ngada'. Sia gu chichio'ñ pui' ja'k jum aa' nam duñia' nañ jax ja'k ja aagi'ñ gu u'uub.

¹² Ba' jai' gu chichio'ñ nam ti jii'gi'ñ buiñor guch Xoi'kam, no'm gu ja bipna' cham ti jii'gi'ñ, no' gu' cham pai' jax kai'chit jix aa' na biima'n tu kioka', jir am na gammiji pu biima'n tu kioka', cham tu' na mai' xi buaji. Dhi' aañ diilh pix nañ pui' ja'k ilhii'ñ nar joidham, cham tu' na pui' ja'k tu aagix buiñor gu Dios. ¹³ Gu' ba' no' gu' gu ubii ti jii'gi'ñ buiñor guch Xoi'kam, ba' gu binga'n chio'ñ cham ti jii'gi'ñ, gu' ji no' gu' pui' cham jax jup ji kai'chit jix aa' na biima'n tu kioka', jir am nam pui' gammiji maap jup tu oi'ñka', cham tu'm mai'm i'iabuda'. ¹⁴ Na gu' sia ku cham ti jii'gi'ñ gu chio'ñ, biix gook ja a'm ti niidhidha' gu Dios, na gu' biix gook jix u'uañ ja nii'ndha' sia ku dai gu ubii ti jii'gi'ñ buiñor guch Xoi'kam. Gu' ba' no' gu' gu chio'ñ ti jii'gi'ñ buiñor guch Xoi'kam, gu ubii ba' cham, pui' maa'n na jax biix gook ja a'm jup ti nii'ndha' gu Dios, na gu' gu chio'ñ ti jii'gi'ñdha'. Gio mi' dhir gu ja maamar maa'n na jax ja a'm ti niidhidha' gu Dios, cham tu' na cham kiki' a'aalh jup ba ja bia'ka'. ¹⁵ Ba' no' gu' gu chio'ñ piam gu ubii na cham ti jii'gi'ñdha' buiñor guch Xoi'kam pix ji kiksa na pui' kai'ch na cham ka aa' na biima'n tu kioka' gui' na ti jii'gi'ñdha' buiñor guch Xoi'kam, jir am nam jum ji'dilhkada' nam ba' cham dhi' bhaan jum kokdada'. Na gu' aach nach ti jii'gi'ñ buiñor guch Xoi'kam cham jir am no'ch tu' bhaan jix buam jich aa', gu' ja'pji nach gammijix bhai'ch chaat ka'. ¹⁶ Na gu' gu ubii na ti jii'gi'ñdha' buiñor guch Xoi'kam cham mat ka' no' moo jax chu'm tanoolh pui'p ti jii'ndha' gu binga'n chio'ñ, ka' ba' gu' cham. Piam gu chio'ñ na ti jii'gi'ñdha' buiñor guch Xoi'kam, cham mat ka' no' moo jax chu'm tanoolh ti jii'ndha' gu binga'n ubii, ka ba' gu' pu cham ji'xkat.

¹⁷ Ku gu' aañ ja'pjani nañ jam guguuxi'ñ biix na pim ji'k kap maap jum jumpadat daan guch Xoi'kam, na cham jax bua sia jax ña pim ja'k tu oi'ñka', pix ji no' pim mi' pui' jiim nat jax ja'k jix aagak jam a'm ti tii gu Dios na pim tu jimda' jano' dir na pimit pai' dhuuk ti jii'ñ buiñor guch Xoi'kam. ¹⁸ No' pimit jai' dhit ti jii'ñ buiñor guch Xoi'kam na pimit pu bam matgilh na pim jir Israel kam ja'tkam, cham jax bua sia kum biix jix maat na pim matgilhdhix. Piam ku pimit gu' cham matgilhdhix kam ti jii'ñ buiñor guch Xoi'kam, pui' pim dho cham jum matgilhi'ñdha'. ¹⁹ Na gu' cham jax bua sia ku jaroi' matgilhdhix nar Israel kam piam ku gu' cham, gu' ja'pji no' ti jii'ñdhat buiñor guch Xoi'kam mi' pui' jim na jax jix aa'. ²⁰ Maa'n na pim jax tu jimda' nat jax ja'k jix aagak jam a'm ti tii gu Dios na pim tu jimda' jano' dir na pimit pai' dhuuk buiñor ti jii'ñ guch Xoi'kam. ²¹ Ba' jaroi' maadit no't ti jii'ñ buiñor guch Xoi'kam no'r tujuandam pui' cham namkidhat am, sia pui' cham jax jup jim aagit mi' pui' xi jimda' na jax jix aa' gu Dios. Piam kut gu' jotmoda' jax xix bhaaigi na buusnia' mi' dhir na pai'r tujuandam, jir am na buusni maa'n na jax mi' pui' jimda' na jax jix aa' guch Xoi'kam. ²² Na gu' guch Xoi'kam

pix na pui' tu duña' na ba' buusnia' mi' dhir na pai'r tujuandam ka', dai ba' gui' pix bar tujuandam tugi'n ka'. Gu' ba' gui' na pu pui' ti jii'ndha' buiñor guch Xoi'kam, na cham pai'r tujuandam ka' pui' cham namkidhat am, dhi' ja'p ji buusnia' na panaas bar tujuandam tugi'n ka' guch Xoi'kam pui' cham namkidhat. ²³ Jum aa' gu' nach dai guch Xoi'kam pix bar tujuandam tugi'n ka' no'ch buiñor ba ti jii'gi'n, cham tu' jumai. Jich xaba'dak jup jich dhuu gu' gu Dios nat jich a'mkam muu guch Xoi'kam nach mu ja'k ba jiimit nach pai' gammiji mi' pup jich chulhii'ndha', giilhim jix dha'ram nam jachich nat ba' bach bubuax mi' dhir. ²⁴ Pui' kuñ ba'p jam titda aapi'm jiñ jaaduñ jich Xoi'kam bhaan na pim maa'n na pim jax ja'k tu jimda' nat jax ja'k jix aagak jam a'm ti tii gu Dios na pim tu jimda' jano' dir na pimit pai' dhuuk ti jii'ñ buiñor guch Xoi'kam.

²⁵ Gu' ba' gu u'uub gio gu chichio'n nam pur di'dilhdhim, cham pai' jax jiñ jurtu'n gu Dios nañ jax ja'k xi ja titdada', dai diilh pix jañ ja'pni ilhii'n no'm iam diilh pui'p ilhii'ndha' git nam ba' mi' pui' xi jimii, nam gu'x maat nañ aañ jix io'm bax kabaak nañ buiñor ti jii'gi'n guch Xoi'kam, katti ba' iam jiñ jii'gi'ndha' am. ²⁶ Nam git pui' di'dilhdhim ba oipoda', cham tu'm ka ja ga'ngada' nam jaro'i' ja biim tu kiicha', na gu'x chu xijai ya' dhi oi'nga'n bhaan no'n ba ti biina'. ²⁷ Gu' ba' no' gu' gu jax chu'm chio'n piam jax chu'm ubii ba ti biina', cham jir am na mai' buppada' gu binga'n, pu biima'n tu kioka' nam ji'x juugit duduaka'. Piam ku gu' cham ti biina', jix io'm jir am na pui' diilh ba oirida'. ²⁸ Tii cham tu'r ua'tulhdhara' dho sia kut jax chu'm chio'n gaagak gu ubii biima'n ba tu kiicha, piam gu jax chu'm ubii no't oidhak biima'n ba tu kiicha gu chio'n, dai pix ji na gu' nam pai' dhuuk tii maap ba tu oi'ñka', biix aixim bax chu xijai ka', bhaan pix bam tulhii'ndha' am. Dhi' bhaan jañ ba' tii cham aa' na pim ti bipna' ka'.

²⁹ Jiñ jaaduñ jich Xoi'kam bhaan, ja'p jañ kai'ñkam jup jam titda nach ya' dir ja'p ja'k cham tu' bhaan kach chulhii'ndha' git, nach gu' dhi' bhaan pix jich chukgi'n ka' ba' panaas nach tii mi' pui' xi jiimda' na jax jix aa' guch Xoi'kam, gui' na cham ka miikidha' na gio bhai'p jim. Ba' aañ pu ja titda gui' nam ji'k ti bipna', ja'p jam tu jimda' nam panaas pu cham tu' ti bipna' ka' git. ³⁰ Gio jai' no'm tu' bhaan jix buam jum aa', ja'p jam jup tu jimda' nam panaas jix bhai'm taat. Gu' ba' gui' nam jix bhai'm taat ka', ja'p jam jup tu jimda' nam panaas jix buam jum aa'. Gio jai' dhit no'm bixchu' tu saba'dat tu bia', ja'p jam tu jimda' nam panaas pu cham tu' bia'. ³¹ Gio jai' dhit no'x bhai' tu jam jim ya' dhi oi'nga'n bhaan na pim dudua, ja'p japim tu jimda' na panaas pu cham bhai' tu jam jim, na gu' dhi oi'nga'n nach ya' nii'n xib, gatuuk cham pai' matgilhia'.

³² Tii cham aa' iñ gu' na pim bixchu' bhaan jix buam jum aa'nda' kuñ ba'p jam titda. Na gu' gu jaro'i' no'r diilhdhim, dai gu Dios buiñor jix buam jum aa'ntugit gaagidha' na jax ja'k mi' pui' jimda' na ba'x bhai' ji

buusnichgida' buiñor. ^{33,34} Jax dhui na gu' gui' nam ti bipna' ka' dai bhaan jujurtika' am gu tu' na ya' dhi oi'nga'n jix chu jai'ch nam gaagidha' nam jax ja'k jix bhai' ji bubuakidha' ip ja bui gu ja bipna', ba' cham ji'xkat jix bhai' mi' pui' jimia' am na jax jix aa' gu Dios. Chichio'n jañ ja aagit jup kai'ch gio gu u'uub.

³⁵ Cha'pim jax jum aa'nda' nañ ja'p kai'ñkam jup jam titda na cham jax jix bhaai' na mi' pui' jimia' na jax jix aa' gu Dios gu jaroi' no' ba ti biina', ja'pji nañ bhaan jam aagi'n na gu Dios pik jix io'm jum aa' nach biipi' buiñor jix bhai' ji bubuakidha', cham tu' biipi' gu tu' na ya' dhi oi'nga'n jix chu jai'ch.

³⁶ Ba' no' jaroi' ilhii'n nax bhai' ji chu buusnia' na biima'n tu kiicha' gu jax chu'm ubii na bax mat ka', jir am nam maap xi chu oi'ñchai, dai no' mit ba aich na ji'k oidha' bia' kam tum kikiichar, na gu' dhi' cham tu'r ua'tulhdhara'. ³⁷ Gio gu jaroi' no' ilhii'n na nakga' na diilh oirida', na cham tu' jax jum aa'nda' na jaroi' pui' chian piam na mi' pai' pui' tu aagix, ja'pji diilh no'x chaat nar diilhdhim ka', jix io'm jix bhai' tu jimia' ya' dhi oi'nga'n na ka duaka', na gu'x io'm jir joidham gu diilh no'n oiri. ³⁸ Jir am ba' gu jaroi' no't biima'n tu kiicha' gu ubii gu jax chu'm na bax mat ka', gu' pix ji na gu'x io'm jir am gu jaroi' no'r diilhdhim.

³⁹ Gu ubii no' ti biina', ja'p ji buusanda' nam maap buupulh ka' daim bipnagim nam ji'x duduaka'. Ba' no't gu chio'n ma muu, ja'p ji buusnia' nam bam do'ñcho'. Mi' dhir ba'x bhaai' na gu ubii jumai oidhai gu chio'n biima'n ba tu kiicha', dai na pui'p ti jiigi'ndha' buiñor guch Xoi'kam. ⁴⁰ Piam ku gu' diilh pu ba bi'ya' na ba'x io'm jix bhai' tu jimda'. Ja'pniñ ja'k pix ilhii'n aañ, nañ gu' ti jiigi'n na pu'ni ja'k jup ilhii'n gux Dhuudu' kam jix Uañ Ii'mda' nañ a'm jup tui'dhi'.

Na ba ja aagi'ndha' gu Paablo nam jax ja'k buada' gu koi' gui' nam ja'ppix didios jup duiñxim ja titki'n gu ja'tkam

8 ¹ Ba' xib jañ bhaan jup xi chu jam a'gidha' na pim jiñ chikka na pim jax ja'k buada' gu koi' gui' nam didios jup duiñxim ja titki'n gu ja'tkam. Biix ji'ma'n jix maat ich dhi' na jax jir jum duukam, gu' pix ji na gu' nach tiix chu mamatda', bhaan pix ge'gerkam jich chaat ka' ich. Ba' no' gu'ch a'm jup tu'ii' gux chu joi'gi'n, dhi' bhaan kabkaidha' ich nach jix io'm buiñor ti jiigi'ndha' guch Xoi'kam. ² Na gu' gu jaroi' no' pui'm aa' na panaas jix bhai'x maat gu tu', cham tu' silhkam jix bhai'x mat ka'. ³ Gu jaroi' ba' na daanda' gu Dios, jix bhai'x mat ka' ip gu Dios na dhi' buiñor tu daan, jix joi'mdat ba' bhaan ti niidhidha'.

⁴ Jix maat ich nam gu didios jup duiñxim pur cham tu', nam gu' pu cham dudua ni palhiip, pur cham tu' ip ba' sia gu koi' gui' nam ja titki'n. Maa'n pix jix jai'ch gu' gu Dios duakam aach nach jix maat. ⁵ Jai' gu ja'tkam didios ja bia'ka' am sia tu' na pix na bha ja'p jix maax jix dhaam piam tu' na ya ja'p jix jai'ch dhi oi'nga'n bhaan, ge'gerkam ja ilhii'n am.

⁶ Gu' ji na gu' aach nach jì'k ti jìigi'ñ buiñor guch Xoi'kam, bax maat ich na maa'n pix jix jai'ch gu Dios duakam nat jup tu duu biix na jì'k tu'x chu jai'ch, dhi'r jich Gi'kora' aach. Pu kai'ñkam pix ya' dudua ich dhi oi'nga'n bhaan nach dai gui' pix buiñor jup tui'ngida'. Gio maa'n pix jup jix jai'ch guch Xoi'kam nar jich Ge'kam tuk, dhi' nat bhaankam jup tu duu biix gu Dios na jì'k tu'x chu jai'ch, pui' na jax aach nach ya' dudua.

⁷ Jai' dhit gui' nam xib ba ti jìigi'ñ buiñor guch Xoi'kam, ja bui tu daanit am gu didios jup duiñxim jano' nam cham ti jìigi'ñdhat, ba' chakui bhai' maat am sia gu xib na jax pik ja'k jir silhkam. Ja'p jum aa' am nam dudua pui' ji chu't gu didios jup duiñxim, jix buam ilhii'ñdha'm ba' nam pai' dhuuk tii kua'da' gu bakaax nam ja titki'ñ gu ja'tkam, dai pui' ja'k jum aagit kua'da'm gu', ua'tulhdhara' ilhii'ñ am. ⁸ Jax dhui na gu' cham tu' dhi' ki'n jich a'm ti niidhidha' gu Dios gu jax chu'm koi' nach kua'da'. Nach gu' cham tu' dhi' ki'n jir jix u'uañ ka' no'ch tu kua' gu tikiix kam koi', ni kuch cham dhi' ki'n jich ua'tulhdhidha' no'ch cham tu kua'. ⁹ Ku gu' aapi'm na pim jì'k jix bhai' bax kaapak na pim ti jìigi'ñ buiñor guch Xoi'kam, jum aa' na pim cham ja taagiob tu kua'da' gui' nam chakui bhai' kaapak buiñor guch Xoi'kam, sia ku pim gu' aapi'm jix maat na cham xidhuu gu jax chu'm koi'. ¹⁰ Na gu' no't jaroi' maadit aapi'm na pim jix bhai' bax kaapak buiñor guch Xoi'kam, mu jimiik pai' nam tuut gu didios jup duiñxim mi' ba ji chu juu gu koi' na mi' tikiix, no' gu' mi' dhir ja'p mum nii'ñ gui' na cham kabaak buiñor guch Xoi'kam, jai' dho mummip ba tu jugia'. ¹¹ Ba' sia kup aap jix maat na cham jax bua sia kup tu kua', gu jumai pui'm aa'nda' nam dudua pui' ji chu't gu didios jup duiñxim, mi' dhir ba' pu cham ka ti jìigi'ñdha' buiñor guch Xoi'kam, sia kut gu' tii diilh guch Xoi'kam jix joi'mdak bhaan ti tii gam nat pui' tii bhaankam jup muu. Aap ba' bar jum kuiñcha ka' na mai' ba gixia'. ¹² Gio gu' aach nach bax kaapak buiñor guch Xoi'kam, no'ch pu'ñi tu kua' piam tu' no'ch jax bua ja nii'ñchudat gui' nam cham bhai' kaapak buiñor guch Xoi'kam, jix buam jum aagit jich ñii'ñdha' guch Xoi'kam, nach gu' ua'tulhdhara' tir ja iabutu'nda' gu ja'tkam tugi'ñ. ¹³ Jum aa' ba' nañ cham tu' ja taagiob kua'da' gu jax chu'm koi' gui' nam chakui bhai' kaapak ka' buiñor guch Xoi'kam, no'ñ gu'x maat nam dhi' ki'n jum ua'tulhdha'.

**Na ba ja aagi'ñdha' gu Paablo na jax ja'k tu
jimda' gu jaroi' no'r nobii'ñ guch Xoi'kam**

9 ¹ Aañ jix maat jiñ jur am bhaan na pim biix ti jìigi'ñ nañ aañ jir nobii'ñ guch Xoi'kam, jix bhaai' ba' nañ pu tu duñia' jax ñañ ja'k ilhii'ñdha' nar joidham, maaxik diilh jiñ buupui ki'n tii ñich gu' guch Xoi'kam. Ba' aapi'm bhaan jix maati' nañ gui' bhaankam tu juan, na pim gu' buiñor ba ti jìigi'ñ na ñich tu jam a'gi. Jir jiñ mai'chik japim ip ba' aapi'm. ² Gu' ba' no'm gu' jai' kap guch Xoi'kam jìigi'ñdham pui' ilhii'ñ

nañ cham jir nobii'ñ guch Xoi'kam, cham jax bua, na pim gu' aapi'm ba xiñ maat. Dhi' bhaan jix maati' gu' na pim ji'k buiñor ba ti jiigi'ñ guch Xoi'kam nañ maaxik jir nobii'ñ.

³ Ba' aañ ja'pni ja titda gui' nam ji'k jix buam ilhii'ñ nañ jax ja'k tu jim: ⁴ Jix bhaai' nañ mi' dhir tu kua'da' gio nañ mi' dhir tu io'da' gu tu' na ñich pai' ba tu jua. ⁵ Siaux bhaai' nañ mi' dhir maadit xi baidhai gu ubii gui' na buiñor ba ti jiigi'ñ guch Xoi'kam na ba'r jiñ biina'tu'nda'. ¿Tii' na ba' gu Piegro gio gu jai' noonbi'ñ guch Xoi'kam, gam sia gu diilh sispidhi'ñ guch Xoi'kam? ⁶ ¿Ka' aach aa ba' dai gook dit dhi Bernabee cham jir am nam tu' ki'n jich palhbui'ñdha' gui' nam ba ti jiigi'ñ buiñor guch Xoi'kam? ⁷ Jix maat japim gu' na cham ji'xkat jax chu'm sandaarui'x diilh tu namki'ñ gu tu' na ki'n duaka'. Gio gu jaroi' na ti isda' gu uubas, mi' dhir ga'rat ki'n tu kua'da'. Gio gu jaroi' no' ja bia' gu kakaasnir, mi' dhir ja suussat io'da' gu bii'm, piam na ga'rat ki'n tu kua'da'. ⁸ Cha'pim jax jum aa'nda' nañ diilh pix pui' ilhdhat jup kai'ch, gu' ja'pji sia na pui' ja'k tu aagix na tu ua'ñix mi' nat pai' tu ua'nak gu Moisees. ⁹ Ja'pnim kai'ch: "Cha'p bulhdhatu'nda' gu chini'ñ gu tuur nap pai' dhuuk tu kaipi'nda' gu tiriik na ba' jai'p ko'iidha'." Ba' cham tu' ja'p kai'ñkam pui' ja'k tu aagix na ba' dhi' bhaan jix maati' ka' na gu Dios jix io'm jix ja joi'gi'n gu tutuur, ¹⁰ gu' ja'pji aach nach jir ja'tkam. Na gu' na ji'k jax tu aagix, aachi' nach jir ja'tkam nach mi' pui' tu daa'ñchu'nda' na ba'x bhai' tuch jimda'. Gio gu' gu jaroi' na ti ixia' gu tiriik, pu kai'ñkam ti ixia' na ba' mi' dhir mai'chia' ip gu tu' na bhaan bipio'da', gio gu jaroi' na tu kaipga' pui' ip. ¹¹ Ba' pu'ni ip aach nach tu a'ga gux bhai'm kai'chdham ñio'ki'ñ guch Xoi'kam, ja'p ji buus na chich ti ii na chich tu jam a'gi. Gu' ba' na pim gu' aapi'm ba ti jiigi'ñ, dai na pim bach siispatgida' nach tu' ki'n duduagida', na gu' dhi' ba' bar jich mai'chik ka'. ¹² Jir am ip dho no' pim ja siispatu' gu jai' na mit tii cham tu jam a'gi gux bhai'm kai'chdham ñio'ki'ñ guch Xoi'kam, dai ji na gu' aach pik jix io'm jum aa' na pim gammijich siispatgida' na chich pik tu jam a'gi, nach ba' dhi' ki'n duduagida'.

Cham jach pai' dhuuk dhi' bhaan tu jam a'gidhat sia kuch gu' tiix maat, tu nakoo'nda'ch pix nam ba' cham maakam ilhdhai gu ja'tkam bhai' ji bhaaku'ch bui nach nai' ka tu a'gim gux bhai'm kai'chdham ñio'ki'ñ guch Xoi'kam. ¹³ Gio gu'x maat japim ip na gui' nam ji'k chiop tu juan, mi' dhir jum palhbui'ñka' am chiop nam ba' xia'ñdhidha'. Pui' na jax gui' nam mi' tu juanda' nam pai' ja koodat gu sasoi' makgirxi'ñ gu Dios, mi' dhir gu bakaax nam kua'da' nam ba' siamri ki'n duduagida'. ¹⁴ Pu'ni ip ba' gui' nam nai' tu a'ga gux bhai'm kai'chdham ñio'ki'ñ guch Xoi'kam, Dios pix diilh mi' ja tuttu' gu' nam ba' dhi' bhaan tu juanat mi' dhir mai'chidha' gu tu' nam ki'n duduagida'. ¹⁵ Gu' ji na gu' nañ jax ba kai'ch nach cham pai' dhuuk jax jam titda gu pui' ja'k, ni sia xib kuñ cham pu kai'ñkam mui'p ba tu jam ua'ñi'ñ nañ jix aagit na pim tu' bhai'

xiñ joochxidha'. Jax dhui nañ gu' aañ dhi' ki'n jix bhai'ñ chaat nañ jir nobii'ñ guch Xoi'kam, pu dhi' ki'n jix bhai'ñ chaatit mukia' iñ sia kut gu' cham ji'xkat jaro'i' tu' ki'n jiñ xiis ya' dhi oi'nga'n.

¹⁶ Gio cham tu'ñ dhi' bhaan ge'kam jiñ chaat nañ tu a'ga gux bhai'm kai'chdham ñio'ki'ñ guch Xoi'kam, nañ gu'x maat nat gu Dios pix jiñ a'm ti tiigik jiñ chia nañ dhi' bhaan tu juana'. Ja'p chi cham bhai' tuñ jimia' no' ñich cham pu duu. ¹⁷ Gio gu' cham pai' jax jiñ chii'n gu Dios nañ tu' namki' niirada' mi' pai' maa'n kap xi chu a'gai, ni kut cham pai'ñ chikka no'ñ jix aa' nañ nai' tu a'gara' ka' ba' cham. Ja'pji nat jiñ joot nañ nai' tu a'ga'. ¹⁸ Pui' ba' pix nañ jax ba kai'ch nañ dai dhi' ki'n jix bhai'ñ chaat ka' nañ tu a'ga gux bhai'm kai'chdham ñio'ki'ñ guch Xoi'kam cham ji niirat gu tu' nam git jiñ makia' gu ja'tkam mu dir bha ja'k. Gio nañ ja'pni kai'ñkam jup kai'ch ip nañ cham tu' bhaan jup jiñ buixdhat gu tu' nañ a'm bipio'da' git nañ jir nobii'ñ guch Xoi'kam.

¹⁹ Ja'p pix ji buusan ba' nañ jir tu ja juandam tuk gu ja'tkam pui' pix cham jiñ ñamkidhat, sia kuñ gu' tii cham pai' jaro'i'r tujuandam tugi'ñ gu maaxik. Gio gu' gu ja'tkam pix diilh nañ ja mai'chim gui' nam ji'k ti jii'ndhim buiñor guch Xoi'kam nañ tu ja a'gi'ñ, cham tu' na moo cham tu'ñ a'm jup bi'iim. Tiiñ jiñ dhakoo'ndhatu' ba' nañ tu ja a'gi'ñchu', nañ gu'x aa' nam git mui' ti jii'ndha'. ²⁰ Ba' ja'pni chu't jañ ja mai'chim: Nañ pai' dhuuk ja buip tui'ka' gu Israel kam ja'tkam, pui'ñ ja'k xi chu jimda' nam jax tu jim nam ba' cham jax jiñ chitdada', mi' dhir jañ ba' bhai' ji ja mai'chia' nañ bhai' ji chu ja a'gidha' nam ti jii'ndha' buiñor guch Xoi'kam. Tu' ka'm jañ xi chi nii'ndha' na ji'k jax tu aagix gui' nat Moisees tu ua'nak, sia kuñ gu' aañ diilh cham tu' mi' pui' ka tu daa'ñchu'. ²¹ Gu' ba' no'ñ ja buip tu'ii' gui' nam cham mi' pui' tu daa'ñchu' na jax tu aagix gui' nat Moisees tu ua'nak, pui'ñ ja'k jup tu jimda' nam jax tu jimda' diilh, ja'p jañ xi dhuukat na ji'k jax tu aagix nam ba'ñ kiigalhdha', sia kuñ gu' aañ diilh pix jix maat nañ mi' pui' jim na jax jix aa' gu Dios, nañ gu' mi' pui' jim nat jax tu jii guch Xoi'kam na ya' xi oilhimik dhi oi'nga'n bhaan. Mi' dhir ba' dai nañ bhai' ji chu ja a'gidha' gux bhai'm kai'chdham ñio'ki'ñ nañ ba' ba ja mai'chia' gui' nam ji'k ti jii'ndha'. ²² Ba' no'ñ ja buip tu'ii' ip gui' nam chakui bhai' buiñor ti jii'gi'ñ guch Xoi'kam, pui'ñ ja'k jup tu jimda' nañ panaas chakui bhai'p ti jii'gi'ñ, aañ gu' nañ jax dhui dhi' bhaan ja palhbuidha' nam jax ja'k jix bhai' kaapaka' nam ti jii'gi'ndha' buiñor guch Xoi'kam. Ba' pu'ñi sia pai' nañ jup tui'ngida', nañ jax ja'k ja nii'ndha' gu ja'tkam nam tu jimda' gu mi' kam, pui'ñ ja'k jup ba tu jimda' nañ ba' bhaan ja mai'chia', kat jam chi iam pu'ñi ja'k jai' dhit ti jii'ndhai jimia' buiñor guch Xoi'kam. ²³ Biix aixim jañ gaa'ñchu' nañ jax ja'k ja kaichdha' dhix bhai'm kai'chdham ñio'ki'ñ guch Xoi'kam gu ja'tkam, jix joojoidhat jañ tu ja a'gi'ñ, na gu' maaxik jir pui' na jax jum kai'ch. Jix aa' iñ gu' tii nam git biix gu

ja'tkam mi' pui' tu dagia' na jax jum kai'ch, nam cham tu' biix aixim tu jimda'.

²⁴ Gio ja'pni ip na pim jax bax maat jiñ jaaduñ, nam pai' dhuuk mu ja'p pai' titbiada' gu ja'tkam nam bapo'da', cham tu' biix tu mai'chia' am ji'k nam maap boopoya', maadit pix gu jax chu'm na tu mai'chia' jaroi' nax io'm jix milhdha' ka'. Aach ba' pu'ni titbiadam ki'n jup ji buan nach ji'k buiñor ti jiigi'ñ guch Xoi'kam nach ya' ka dudua dhi oi'nga'n bhaan. Jum aa' ba' nach jix bhai' mi' pui' xi jiiimda' nach ba' mai'chia' gu tu' nar jich mai'chik ka' gatuuk. ²⁵ Na gu' gui' nam bax chitbik ka', biipi'x bhai' bam duña' am nam jax ja'k titbia' nam ba' cham buam pix jum buada' jano' na pai' dhuuk bar bhaan ka'. Gio nam pai' dhuuk pik ba titbiada', dai dhi' bhaan nam titi'ñchoka' nam jax ja'k jum buidha' nam ba'x bhai' pu duñiidha', nam gu' cham am bua' no'm biix aixim jum aa'ntu'. Ba' dhi' ya' pix dhi oi'nga'n kam nam jix mai'chik ka' gu tu' nam ba'm dikoo'ndhatgida' nam jix bhai' mi' pui' xi duiñchu'nda', gatuuk maa'n na jax dibaa' gu'. Aach matgim ja'pji gui' nach jix mai'chik na cham ji'xkat dibaa', na gu'r jix dhaam kam. ²⁶ Gui' pix nañ jix mai'chim aañ nañ ba'ñ dhakoo'ndhatu' nañ tii gaa'ñchu' nañ jax ja'k jix bhai' ji buusnia' buiñor gu Dios, na gu' dhi' ja'p ji buusan nañ milhchu'. Jix maat iñ nañ cham tu' tu' kub pix tiiñ dhakoo'ndhatu' nañ milhchu', gu' ja'pjix maat iñ nañ tu mai'chia' gatuuk. ²⁷ Mi'ñ pui' tii xi jim na jax ja'k jix bhai' ji chu buusnichgida' nam ba' mi' pui'p tu daa'ñchu'nda' gu ja'tkam, xiñ chulhiñaidhat iñ na jax aa'. Na gu' no'ñ aañ diilh maakam tu duiñchu', cham tu' pui' nañ jax ja aagi'ñ gu ja'tkam, aañ pix diilh cham tu' ki'n ji bi'ya' gatuuk buiñor gu Dios.

**Na pui' ba ti'ya' gu Paablo na cham jir am na jaroi'
buiñor tu daanda' gu jax chu'm dios jup duiñxim**

10 ¹ Jiñ jaaduñ jich Xoi'kam bhaan, ti'ñchokat japim jano' na mit guch bopxi kat mi' bubua gē' suudai' iraab, nam pai' Bi' Suudai' ti tiiti' biix pix gu ja'tkam, gio nat ja ii bo gu Dios tibaa' ki'n.

² Dhi' ja'p ji buus na mit ki'n jum bopko gu tibaa' gio gu suudai' mi' na mit pai' bubua nam ba' mi' dhir dai gu Moisees pix ba kaichgida'. ³ Gio biix maap tu juu mit gu koi' gux dhaam kam nat Dios tu ja maa. ⁴ Gio gu suudai' gux dhaam kam biix maap ii mit ip, maa'n a'ai' cha'm dir bubua nam giilhim bax chanook. Ba' gu a'ai' gui' nat bhaan dir bubua gu suudai', jir di' pix guch Xoi'kam na pu ja oi'ñ jano'. ⁵ Gu' ji na mit gu' mui' cham mi' pui' jii guch bopxi kat nat jax tii ja tii'n gu Dios nam tui'ngida', koi mit ba', pui' mi ja'p pup biit gu ja tutku' gampix jix chu gak kir.

⁶ Ba' dhi' pui' nat jax chum duu jano', dhi'ch bhaan mui' xich ga'ngada' no'r am pui' nat jax tu ja dooda guch bopxi kat. Ba' no't gu'x buam tu ja dooda, dho cham jach pu chu't na mit jax ja'k tu jii gui',

cham jir am nach bhaan jujurtika' gu tu' na cham jir kii'. ⁷ Cham jir am nach ja bui tu daanda' gu didios jup duiñxim, na mit gu' dhi' pu chu'm ki'n koi jai' dhit guch bopxi kat jano'. Ja'pnim kai'ch maa'n kap na mit pai' tu ua'nak gu jano' kam: "Xi dharaibuk jamit ma tu juu gu ja'tkam gio na mit bhai' ji maik, mi' dhir jamit jix io'm biix aixim bhai' ji chu duu na tu' cham jir kii'." ⁸ Sia cham jir am nach ganai' pix ja biim boppoda' mui' gu u'uub, ja'p na mit jax tu duu jai' dhit guch bopxi kat jano', koi mit maa'n oo'm daman baik miil gu maa'n tanoolh cha'm. ⁹ Sia cham jir am nach tu' bhaan mamai'chikda' gu Dios ja'p na mit jax tu duu ip jai' dhit jano' guch bopxi kat, koi mit ba' na mit ja kiikii gu kooko'. ¹⁰ Sia cham jir am no'ch cham ti jiigi'n nach mi' pui' jimia' jax ña tiich chitdada' gu Dios, ja'p na mit jax jup tu jii jai' dhit guch bopxi kat jano', ja koi ba' gu nobii'n gu Dios gui' na pu chu'm ki'n daa na ja koo'nda' gu ja'tkam.

¹¹ Ba' pu kai'ñkam jup tu ua'na mit ip jai' dhit guch bopxi kat jano' kam nach ba' pu'ni bhaan jix mat ka' na tu' cham jir kii' aach nach yammi bar kukga'n ka' pix ba'. Nach gu' dhi' bhaan ba' bax maat na mit tu' bhaan cham am buak dhi' ki'n koi jai' dhit guch bopxi kat nach ba' aach cham pui'p tu jimda'. ¹² Ba' aapi'm na pim ba ti jiigi'n buiñor guch Xoi'kam, no' pim jix maat na pim mi' pui' jiim na jax jix aa', maa'n dho na pim jax mi' pui' jiimda', xi chi niidhat japim na pim cham tu' bhaan gai suulhgia'. ¹³ Gio gu' aapi'm na pim ba ti jiigi'n buiñor guch Xoi'kam, cham ji'xkat ja'xbui' bhaan tu jam mai'chia' na pim ji'x cham nakoo'nda', aagix pix na pim ji'x jix ñakoo' jam tutku' bhaan. Jam palhbui'nchu' gu' gu Dios na pim jaroi' soi'm ilhdhat buiñor ti jiigi'n, gui' jam gu'nguxdha' jam tutku' bhaan na pim ba' nakga' gu tu' na bhaan tu jam mai'chia'. Maa'n ba' na pim jax buiñor ti jiigi'ndha' guch Xoi'kam na xi chu jam mai'chii.

¹⁴ Pui' kuñ ba'p jam titda aapi'm jiñ jaaduñ jich Xoi'kam bhaan na pim cham tu' ka ja daanda' gu ja'ppix didios jup duiñxim. ¹⁵ Jix maat iñ na pim aapi'm jix maatit jiñ keeñ jaaduñ nañ ji'k jax jam titda, na pim gu' aapi'm jir jix chu matdagim. ¹⁶ Nach pai' dhuuk maap jich jumpadai xi taxchaabgidhai gu Dios tu i'ya' gu biiñ i'lhich bapaas ta'm nach bhaan ti'ñcho' guch Xoi'kam jano' nat pai' dhuuk jup tu ii ja biim gu noonbi'n, biix maa'n nach jax chu'm i'ya', na gu' dhi' bhaan jum ua'rgidha' gu i'ra'n guch Xoi'kam. Gio nach pai' dhuuk ta'tak jich jaixdhai tu jugia' gu paan gakdhi'nchix kam, pui' maa'n nach jax pix biix jup jugia', na gu' dhi' bhaan jup jum ua'rgi'n gu tukga'n guch Xoi'kam. Biix ba' maa'n nach jax chu'm jugia' gio nach tu i'ya' nach pai' dhuuk pu'ni soi'ch ilhdhat maap jich jumpada' nach bhaan ti'ñcho' guch Xoi'kam. ¹⁷ Ba' maa'n pix gu paan jach a'lhich jaisat kua' biix dhit sia kuch jax jir mui', nach gu' biix maap dai guch Xoi'kam buiñor ti jiigi'n. Na gu' pu'ni ba'r jum duukam kat kua'da' ich gu paan na bhaan jum ua'rgi'n na dhi'r

bakxiga'n guch Xoi'kam nach jaroi' buiñor ti jii'gi'n biix dhit, dhi' ba' bhaan jix maati' nach biix dhit maa'n tuuku'p duuk biima'n.

¹⁸ Gio ja'pni ip, na pim jax jix maat nam tu buada' gu Israel kam ja'tkam, nam xi makgirxidhai gu Dios gu bakaax, diilh jam ba jugia' gatuuk. Dhi' ba' bhaan jix maati' ka' nam buiñor jup tui'dhi' gu Dios, nam gu' maap tu kua'da' gu bakaax. ¹⁹ Ba' dhi' cham tu'n ja'p kai'ñkam jup kai'ch nam gu didios jup duiñxim tu'x bhaai', ni kuñ cham tu' ja'p kai'ñkam jup kai'ch na gu bakaax nam ja titki'ñdha' dhi didios jum tiitgidam jix io'm jir jix kii' ka', cham tu' pui' na gu ja'ppix bakaax. ²⁰ Gu' ja'kbui' kat ji nañ ja'pni kai'ñkam jup kai'ch na gui' nam cham ti jii'gi'n buiñor guch Xoi'kam, gu jajo'k nam tu ja titki'ñdha' nam pai' dhuuk tu ja titki'ñdha', cham tu' gu ja didios tuk, gu' ji nam gu' gui' cham mat ka'. Pui' kuñ ba' aañ cham aa' na pim kua'da' gu tu' nam ja titki'ñdha', na pim gu jajo'k pix ja biim tu kua'da'. ²¹ Cham jir am gu' na pim bhaan tu io'da' gu bapaas ga'n guch Xoi'kam gio bhaan gu ja bapaas gu jajo'k. Ni ku cham jir am na pim maap jum jumpadat kua' gu paan na pim bhaan titii'ñcho guch Xoi'kam gio no' pim jimmi mu ja'p nam pai'p jum jumpadat ja daan gu jajo'k gui' nam cham ti jii'gi'n buiñor guch Xoi'kam. ²² ¿Ka' pim ji gu'x aa' aa na bhaamu'ch bui gu Dios? Jix maat ich gu' nach pur cham tu' buiñor, jich chulhiinchuda' ba' pai' na duuk ilhii'ñdha' no'ch tu' bhaan cham am watu'.

**Na pui' ba ti'ya' gu Paablo na cham tu'
biix jir joidham gu tu' nach jax buada'**

²³ No' pim jai' dhit jax kai'ch: "Xib biix aixim jix bhaai' nach pu tu duñia' nach jax ilhii'ñ nar joidham, nach gu' buiñor ba ti jii'gi'n guch Xoi'kam." Jir pui' dho tii, dai pix ji na gu' cham tu' biix jir am nach pu tu buada' nach ji'k tu' ilhii'ñdha' nar joidham panaas, nam gu' cham tu' biix pui'p ilhii'ñdha' guch Xoi'kam jii'gi'ñdham gui' nam chakuix io'm jix kaapak nam ti jii'gi'n. Cham tu' biix ki'n ja palhbui'ñka' ba' gu tu' nach jax buada' nam jax ja'k jix io'm ki'n kaapakaidha'. ²⁴ Jum aa' gu' nach ja palhbui'ñchu'nda' gui' nam pu'ni kax mamoi'k nam buiñor ti jii'gi'n guch Xoi'kam, cham tu' nach kuupit pu tu buidha' jax ñach ilhdhidha' aach nach bax kaapak nach ti jii'gi'n.

²⁵ Jix bhaai' dho na pim saba'dai jugia' gu bakaax mu ja'p na tum ga'ra, dai na pim cham ti tikkat ni na pim pui' jim aagit no' tikiix kaat ka' ba' cham. ²⁶ Jix maat ich gu' na Dios pix jup jir duñii'ñ gu bakaax, biix jir tu gui' ga'n gui' na ji'k tu'x chu jai'ch dhi oi'ñga'n bhaan.

²⁷ Gio no't jaroi' jam baidhak na pim tu koi'po' kia'mi'ñ sia ku gu' cham ti jii'gi'n buiñor guch Xoi'kam, aapi'm cham jax ji chi'ji xi chu jugai jax chu'm koi' nam jam bhiidha', cha'pim jax jum aagit no'r am na pim jugia' ka' ba' cham. ²⁸ Ji' ji no't gu' jax dhuukat jax jam ti'ñ na tikdhix kat ja bui gu didios na ba' cham jir am na pim jugia', na pim ba'

cham dhi' bhaan gammiji pup jix buam jum aa'nda'. ²⁹ Gui'ñ jup ja titdat jup kai'ch nam kax mamoiik nam buiñor ti jii'gi'ñ guch Xoi'kam, cham tu' aapi'm na pim bax kaapak. Na gu' sia ku pim jai' dhit cham jax ilhii'ñ gu bakaax gui' nam didios jup duiñxim ja titki'ñ, cham mat ka' pim no' jai'p jam biim jiim am gui' nam chakui bhai' kaapak ka' nam ti jii'gi'ñdha' buiñor guch Xoi'kam. Pui' ba' pix jix bhai' na pim pu cham kua'da' no'm ba jam aagi'ñ na tikiix kat gu tu' nam jam bhiidha' no'm ba tu jam onbagi'ñ.

Cham jir am dho tii sia aañ jiñ bui na moo cham jup bhaai' nañ jugia' gu tu' na xiñ ñii'ñ pix gu jumai nax buam ilhdha'. ³⁰ Na gu' no'ñ aañ taxchaabgidhat gu Dios kua' gu tu', ¿jax ku ba'x buam jum aagit jup jiñ ñii'ñdha' gu jumai? ³¹ Jum aa' dho ba' na pim biipi' xim ga'ngada' na pim jax ja'k jix bhai' ji bubuakidha' ja bui gui' nam chakui bhai' kaapak ka' nam ti jii'gi'ñdha' buiñor guch Xoi'kam. Biipi' pim xim ga'ngada' gu tu' na pim ba ji jugia', piam gu tu' na pim ba ji i'ya', gam biix aixim tu' na pim jax buada', na pim gu' pu'ñi ja'k ba' biix maap jix bhai' ji bubuakidha' buiñor gu Dios gui' nar Ge'kam. ³² Piam pui' na jax gui' nam jir Israel kam ja'tkam no'm jam nii'ñ gu tu' no' pimit jax ba ji dhuu, no' pim jix maat nam buam ilhdha', cha'pim pu buada'. Sia ja bui gui' nam cham jir Israel kam, gam sia ja bui gui' nam ti jii'gi'ñ buiñor guch Xoi'kam nañ jax ba kai'ch. Biix sia jaro'i' na pix no' pim jix maat nam jix buam ilhdha' gu tu' na pim jax bax dhuñiik ka', cha'pim pu buada'. ³³ Na gu' aañ gu tu' nañ jax buada', biipi'ñ jix bhai' xiñ ga'ngada' no' moox bhai' ji buusnia' ja bui gu jai' piam ku gu' cham, nañ gu'x aa' nam pui' buiñor jup jimia' guch Xoi'kam, sia kuñ gu' aañ tiix maat na pur cham tu' sia tu' na pix.

11 ¹ Pui' pim ja'k tu duiñchu'nda' na pim jax jiñ ñii'ñ aañ nañ tu duiñchu', nañ gu' aañ ya' dir ja'p ja'k pui' pix jup tu duiñchu' nat jax ja'k tu jii guch Xoi'kam jano' na ya' xi oilhimik.

Gu Paablo na bhaan ba tu a'ga' nam jax ja'k tu jimda' gu u'uub

² Ku gu' aañ jix bhai'ñ chaat ji na pim gammijiñ chi'ñchot mi' pui' jiim nañ jax jam aagi'ñ. ³ Ba' ja'p jañ jup xi jam aa'ñdham na pim git ba' mi' pui'p xi jimii: Pui' nach jax tu' ka'm nii'ñ aach guch Xoi'kam nach jir chichio'ñ, pu'ñip jum aa' nam tu' ka'm ja nii'ñdha' gu u'uub gu ja bi'pna'. Guch Xoi'kam pui' tu' ka'm jup nii'ñ gu' gu Dios. ⁴ Pui' ku ba' gu chio'ñ no' tu' ki'n iinat gu ma'oo'n tu daan piam no' bhaankam gu Dios ja aagi'ñ gu jai'ch Xoi'kam jii'gi'ñdham na jax ja'k jix aa', dhi' ja'p kai'ñkam pui'm duuka' na cham tu' ka'm nii'ñdha' guch Xoi'kam. ⁵ Gu' ba' gu ubii no' cham jup iinat gu ma'oo'n tu daan buiñor gu Dios piam no' pui' bhaankam jup tu a'ga, dhi' ja'p kai'ñkam pui'm duuka' ip na cham tu' ka'm nii'ñdha' gu chio'ñ gui' nar binga'n ka'. Ja'p pix ji buusanda' gu nax dhaapkam jii'kix ka' gu ma'oo'n no' cham iin. ⁶ Ba' no' gu' gu jax

chu'm ubii cham joi'n na iinka' gu ma'oo'n na pai' dhuuk pu'ni tu daanda' buiñor gu Dios, jix dhaapkam dho xim jiikai no' cham xi'ir gu pui' ja'k. Piam no' gu'x xi'ir, xim iinat do. ⁷ Gu chio'n cham jir am na iinka' gu ma'oo'n, nat gu' gu Dios pu chu'm jup duu na jax chu'm diilh na ba' tu' ka'm niidhat buiñor tu daanda'. Ba' gu ubii no'm iin, dhi' bhaan jup jix maati' ka' na tu' ka'm nii'n gu chio'n gui' nar binga'n ka'. ⁸ Nat gu' gu Dios cham tu' gu bakxiga'n gu ubii alhi'ch iikdhak jup duu gu chio'n, gu' ja'pji gu chio'n nat alhi'ch iikdhak jup duu gu ubii. ⁹ Gio cham tu' gu ubii nat biipi' jai'chdhir nat ba'p ba jai'chdhir gu chio'n, gu' ja'pji gu chio'n nat biipi' jai'chdhir nat ba'p ba jai'chdhir gu ubii na ba' bar binga'n ka'. ¹⁰ Pu'ni pix kai'nkam ba'm aa' na gu ubii xi iinat gu ma'oo'n na pai' dhuuk pu'ni tu daanda', gio na ba' dhi' bhaan jix maati' ka' na tu' ka'm ja nii'n gu noonbi'n gu Dios. ¹¹ Gu' ji na gu' xib nach ba ti jiigi'n buiñor guch Xoi'kam, maa'n nach jax pix jich ilhii'ndha' biix. Nach gu'x maat na cham ji'xdhat jai'chdhilhia' gu ubii no' cham jai'ch gu chio'n, ni gu chio'n ku cham ji'xdha' jai'chdhilhia' no' cham jai'ch gu ubii. ¹² Na gu' sia kut gu Dios jup duu gu biipi' kam ubii bhaan dir gui' nat pui' biipi'p duu ip gu chio'n, xib biix gu chichio'n nam ji'k jix jai'ch bhaan dir maaxir jamit gu u'uub. Maa'n ba' nam jir ji'x pix gu ubii gio gu chio'n, gam sia biix na ji'k tu'x chu jai'ch ya' dhi oi'nga'n giox dhaam ja'k, na gu' Dios pix jup jir tu duñii'n biix.

¹³ Diilh japim ba' xim ga'ngada' no'r am na gu ubii tu daanda' buiñor gu Dios pui' cham jim iinat piam ku gu' cham. ¹⁴ Na gu' maaxik ya' nach jax ja'k tu jim xib, jix xi'iraam tui'ka' gu chio'n no't xi chi'tbilh gu kuupa'n, ¹⁵ gu' gu ubii cham, sia kur tē'tēb gu kuupa'n, nat gu' maaxik pu pui' ja'k ya do'ncho gu Dios na ba' ki'n iinka' gu ma'oo'n. ¹⁶ Gu' ba' no' gu' jaroi' maadit cham maat na jax pik ja'k xi dhuñia' dhi' nañ jax kai'ch, no' gu' dai nat bhaan pix ba ji ñiokbo, aañ ya' dir pu titda nach daipu' pu'ni ja'k jix maat nar joidham, cham jach jax chu'm jumaix maat. Sia jai' kap gui' nam pui'p ti jiigi'n buiñor guch Xoi'kam, daipu' pu'ni ja'k jix maat am nar joidham.

**Na bhaan ba tu a'ga' gu Paablo jano' nat pai' dhuuk tu
juu guch Xoi'kam jurnik kam bhaan Paaskua ta'm**

¹⁷ Dai ja'p tu'm ki'n jañ cham tu'x bhai'n chaat jam bui, panaas na pim pai' dhuuk tii maap jum jumpa'nda', cham bhai' jam ia'dhi'n, cham tu' na pim dhi' ki'n kaapakaim na pim ti jiigi'n buiñor guch Xoi'kam.

¹⁸ Biipi'n ja'pni mui' ji kiisa' nañ tu jam a'gidha': Jup jin chitda am na sap na pim pai' dhuuk tii maap bam jumpada', cham tu' maap maa'n ñi'ook jup duuka' pim, ji'k sap maap ja'p ja'k jumpax ka' pim gio jai' ja'p ja'k ip, jix bhaak ka' pim sap pui' ji chu't. Pix am ti jiigi'n in ba' aañ na pim silhkam pui'm bua. ¹⁹ Gio gu' maaxik jup jum aagit na pim pu'nim ji'dilhkada' na pim ba' bhaan matgilhia' na pim jir jaroi' dha' gui' na pim

tu' silhkam kaichu' guch Xoi'kam. ²⁰ Ja'p tē kēē iñ gu' na pim dhi' ki'n cham maa'n ñi'ook kap duuk na pim jai' dhit cham pui' ka duiñchu' na jax ja'k jum aa' na pim tu kua'da' gu jurnik kam, na pim bhaan titi'ñchoda' guch Xoi'kam jano' nat tu juu jurnik kam bhaan Paaskua ta'm. ²¹ Jai' sap biipi' ba tu koi'chgida' pim sia kut chakuim ai na pai' dhuuk tu daaxix ka' na pim biix maap tu jugia', gam sap jai' bax maik ka' pim. Bhai' sap xi ja niidhat japim gu jai' nam jix bhiogit mi ja'p jup darka' nam tii ti niirda' nam aaya' na pai' dhuuk pik tu daaxix ka'.

²² ¿Kux cham tu oi'dha' pim aa na pim mu pu xi chu jugai no' pim pui'x bhio' gio na pim mu pu xi io'ji gu tu' na pim jix ñaa ku pim ba' mummip bam xi'irappuidha' na pai'm aa'nda' na pim soi'm ilhdhat tu jugia' gio na pim tu i'ya'? Ja'p japim moo cham tu' ka'm ti ni'iñ. Ja'p jum aa' pim nañ jix bhai'ñ chaat jam bui pui' na pim jax jum bua.

**Na ba ja aagi'ñdha' gu Paablo nat jax ja'k tu juu
guch Xoi'kam jurnik kam bhaan Paaskua ta'm
(Mt. 26:26-29; Mr. 14:22-25; Lk. 22:14-20)**

²³ Pui' ñich ja'k jam aa'ñ gu' nañ jax ja'k jix maat nat tu juu guch Xoi'kam jurnik kam bhaan Paaskua ta'm, palhiip iam biipi' dir nat ba' moo ba iattulh maadit gu nobii'ñ. Ja'pni ja'k tu duu: Biipi' xi dhaagik gu paan ²⁴ xi chu taxchaabgidhak buiñor gu Dios nat ba' ta'tak jaisak mui' xi ja maa gu noonbi'ñ jup xi ja tiidak: "Dhi'ñir jiñ chuuku' na ba tu maakix nam mu'aa' na ba' aapi'm jix bhai' tu jam jimia'. Pui' pim tu buada' na pim ba' bhaan jiñ chi'ñchoka'." ²⁵ Ba' na mit xi jugaak gu paan, guch Xoi'kam jup xi dhaagik maa'n gu alhi'ch ja'aa na mi jim gu biiñ gui' na uubas ki'n jup duñiix jup ja titda gu noonbi'ñ: "Dhi'ñi biiñ jir jiñ i'ir na ki'n bhaan jix maati' ka' na xib dir maakam ba tu aagix ka' jam bui. Pui' pim jup tu buada' na pim ba' bhaan jiñ chi'ñchoka'." ²⁶ Pui' ku ba' aapi'm jiñ jaaduñ jich Xoi'kam bhaan, na pim pai' dhuuk tu kua'da' soi'm ilhdhat gu paan jurnik kam gio na pim tu io'da' gu biiñ alhi'ch ja'aa ta'm, ja aa'ñdhat jup jum buada' pim gu ja'tkam nat jax kai'ñkam muu guch Xoi'kam. Gammiji pim pui' pu tu buada' jano' juugit na pai' dhuuk gio bhai'p jimda' guch Xoi'kam.

**Na ba ja aagi'ñdha' gu Paablo na jax ja'k jum aa' nam tu't tu
kua'da' nam pai' dhuuk bhaan ti'ñchoka' guch Xoi'kam**

²⁷ Gu jaroí' ba' na pu'ñi cham mi' pui' duiñchugit tu kua'da' gu paan gio na tu io'da' gu biiñ nat jax ja'k duu diilh guch Xoi'kam jano' nat pai' dhuuk tu juu jurnik kam bhaan Paaskua ta'm, dhi'm ua'tulhdhidha' buiñor guch Xoi'kam, na gu' nañ jax ba kai'ch na dhi' pix bhaan jum ua'rgi'ñdha' gu tukga'n gio gu i'ra'n. ²⁸ Ja'pni ja'k jum aa' na pim tu't tu kua'da' gio na pim tu io'da': Biipi' pim xi chi'ñchoi na pim jax kai'ñkam jugia' gu paan gio na pim jax kai'ñkam i'ya' gu biiñ, na pim pai'x bhai'

xi chi'ñcho' na jax jir jum duukam ka' na pim ba' ba jugia' gio na pim i'ya'. ²⁹ Na gu' tulhiñchuda' gu Dios gu jaroi' no' ja'p pix kua' gu paan gio gu biiñ no' ja'p pix io' cham jum matda' ir. Jum aa' na biipi'x mat ka' na gu paan bhaan jum ua'rgidha' gu tukga'n guch Xoi'kam gio gu biiñ na bhaan jup jum ua'rgidha' gu i'ra'n. ³⁰ Dhi' pu kai'ñkam mui'x kako'k japim jam tutku' bhaan na pim pu'ni cham mi' pui' duiñchugit tu kua'da' gio na pim tu io'da' jurnik kam na pim tii bhaan ti'ñchoka' git guch Xoi'kam, jai' ba ko'iix am. ³¹ Na gu' no'ch jix bhai'x maat nach jax kai'ñkam jugia' gu paan gio gu biiñ nach kai'ñkam i'ya', cham tu'ch chulhiñchu'nda' gu Dios. ³² Pu kai'ñkam jich chulhiñchu'nda' gu' gu Dios na bhaan tiich aagi'ñdha' nach tu' bhaan cham am bua'tgida', kat jach chi ba' maatii mi' dhir cham pui' ka tui'ngida'. Tiix aa' gu' gu Dios na git nim maa'n ku mu ja'k bhiya' nam pai' gammiji mi' pup jim tulhiñdha', mi' nam pai' ja'k bhiya' gui' nam cham ti jii'ñdha' buiñor guch Xoi'kam.

³³ Ba' aañ xib ja'pni jam titda aapi'm jiñ jaaduñ jich Xoi'kam bhaan: Xim niniirat japim na pim pai' dhuuk pu'ni maap ba ji chu jugia' jurnik kam na pim bhaan ti'ñcho' guch Xoi'kam, na pim pai' biix mi' xi aaya' pai' na pim jum jumpada' na pim ba' maap bhai' ji chu jugia' gu paan gio gu biiñ na pim tu i'ya'. ³⁴ Pu xi chu jugai pim jam ki'aam jai' dhit no' pim jix bhio' na pim ba' cham jix bhio'git mu jiimda' pai' na pim tu jugia', na gu'x bhai'm aa' gio soi'm ilhdhat na pim tu jugia' na ba' gu Dios cham ka jam tulhiñchu'nka'. Ba' gu jai' na pim jiñ chikka na jax ja'k jix bhai' na pim tu duñia', jano'ñ jam aagi'ñdha' nañ pai' dhuuk diilh mu jim.

**Na ba ja aagi'ñdha' gu Paablo na biix aixim tu'm
tu maak gux Dhuudu' kam jix Uañ Ii'mda'**

12 ¹ Jiñ jaaduñ jich Xoi'kam bhaan, aañ jix aa' na pim jix mat ka' na biix aixim tu'm tu maak gux Dhuudu' kam jix Uañ Ii'mda' gu tu' na pim jix aa'nda' nar jam a'mkam ka' na pim ba' dhi' bhaan tu juana' bhaankam gu Dios.

² Jano' na pim chakui ti jii'ñdhat buiñor guch Xoi'kam, biix aixim bhaan jum ua'tulhi'ñdha' pim, ja daanda' pim gu didios jup duiñxim nam pu cham tɛ kɛɛ ni ji'x ni nam pu cham tu ñiok. ³ Gu' ba' xib na pim ba ti jii'gi'ñ buiñor guch Xoi'kam, jam a'm bap tui'dhi' gux Dhuudu' kam jix Uañ Ii'mda'. Dhi' ba' pui' jam jurtu'nka' na pim cham bhaamut ka aa'nda' guch Xoi'kam, pui' pix ja'k ba jam jurtu'n nar jam gɛ'kam tuk, na gu' bixchu'x bhaai' na pu tu duñia' gux Dhuudu' kam jix Uañ Ii'mda'.

⁴ Ji'k nam mi' pai' ti jii'gi'ñdha' buiñor guch Xoi'kam, biix aixim tu'm jir ja a'mkam ka' gu tu' nam jax dhuñia', gu' ji na gu' maa'n pix gux Dhuudu' kam jix Uañ Ii'mda' na biix aixim tu'm tu maak. ⁵ Gio gu tu' nam biix aixim bhaan ba tu juanda' biix ji'ma'n, jir maada'n pix guch

Xoi'kam nam jaroi' bhaankam tu juanda'. ⁶ Gio gu Dios biix aixim tu'm bhaan jup jich aagi'ndha' na bixchu'x bhaai' na pu tu duñia', tii maa'n pix jix jai'ch gu Dios gui' na pu'ni bixchu' bhaan jum ua'rgi'n, na gu' maaxik bixchu'x bhaai' na pu tu duñia'. ⁷ Biix ji'ma'n jich makia' ba' gu Dios gu tu' na bhaan jix maati' ka' nach a'm tajaanix gux Dhuudu' kam jix Uañ Ii'mda' nach ba' dhi' ki'n maap jich gu'nguxdhidha'. ⁸ Jai' dhit gui' nam ti jiigi'n buiñor guch Xoi'kam, gux Dhuudu' kam jix Uañ Ii'mda' ja maak gu matda' nam ba' biix aixim jix chu maati' ja aagi'ndha' gu jai', jai' ba' jup ja maak gu matda' nam ba'x io'm tuukab ja'k xim ga'ngat jup ja aagi'ndha' gu jai'. ⁹ Jai' ba'p ja maak nam jax ja'k jix io'm ti jiigi'ndha' buiñor guch Xoi'kam, gio jai'p ja maak ip nam jax ja'k ja duduadhi'ndha' gux kako'kkam. ¹⁰ Gio jai'p ja maak na jax ja'k bixchu'x bhaai'n ka' nam pu tu buada' nam tu' cham pai' dhuuk pu chu'm nii'ndha' gu ja'tkam, gio jai' ja maak ip nam jix oo' niokda' nam pai' dhuuk bhaankam tu a'gada' gu Dios. Gio jai' ja maak ip nam ja aagi'ndha' gu jai' nam jax ja'k tu jimda' no' silhkam jix Dhuudu' kam jix Uañ Ii'mdaga'n gu Dios ja a'm jup tui'dhi', gio jai' ip gui' na ja maak nam ja aagi'ndha' gu jai' nam jax ja'k tu jimda' no' cham ja a'm jup tui'dhi' gux Dhuudu' kam jix Uañ Ii'mdaga'n gu Dios. Jai' ba' na ja maak nax bhaai'n ka' nam jumai' ni'ook ki'n daanda', jai' am ip ba' gui' na ja maak nam jix maati' keeke' pu'ni gu jai' niiño'k. ¹¹ Ba' daipu' maa'n gux Dhuudu' kam jix Uañ Ii'mda' na tu maak biix dhi', gio diilh ip gux Dhuudu' kam jix Uañ Ii'mda' na makia' jaroi' na ilhii'ndha' gui' na jax chu'm bar a'mkamu'n ka' ba' na pu tu duñia'.

**Na pui' ba ja tiida' gu Paablo nam maa'n tuuku'p
duuk nam ji'k buiñor ti jiigi'n guch Xoi'kam**

¹² Biix nach ji'k ti jiigi'n buiñor guch Xoi'kam, ja'p ji buusan nach jir maa'n maa'nkam pix. Na gu' maaxik gu tuuku' nach jax bax maat, sia ku mui' tu tuttuidhix gui' na ki'n tu juan, biix maa'n tuuku'p tu'ii'. Pu'ni ba'p tu'ii' ich buiñor guch Xoi'kam nach ji'k buiñor ti jiigi'n. ¹³ Na gu' jai' dhit gui' nam buiñor ti jiigi'n guch Xoi'kam jir Israel kam ja'tkam am, jai' ba' cham. Gio jai' dhit jir tujuandam am pui' cham ji ja namkidhat, jai' ba' cham ip. Gu' ji na chich gu' maa'n maa'nkam pix jup jich dhuu jano' nat pai' dhuuk jich a'm jum taja gux Dhuudu' kam jix Uañ Ii'mda' biix ji'ma'n. Maa'n pix gu' gux Dhuudu' kam jix Uañ Ii'mda' nat jich chajaan gu Dios, ja'p ji buus nat ki'n jich bopko.

¹⁴ Ba' pui' nañ jax ba kai'ch, guch chutku' mui' tu tuttuidhix nach ki'n tu juan, cham tu'r maada'n pix. Biix ji'ma'n aagix ip nam tu' jax buada'.

¹⁵ No'm gu' tu niokda' git dhich chooton, ba' jax kai'ch maadi: "Aañ cham tu' bhaan bipio' dhi tuuku', nañ gu' cham tu'r nobii'n." Ba' dhi' cham tu' na moop jir pui' ka' sia ku pui' kai'ch, na gu' dhi' pix tuuku' bhaan tu daagich jup kai'chdha' na jax chu'm bhaan tu daa'nka' gu nob

na aa'nda'. ¹⁶ Piam kum gu' guch ñaanak tu ñiokda' git, ba' jax kai'ch maadit: "Aañ cham tu' bhaan bipio' dhi tuuku', nañ gu' cham tu'r bui'ñ." Sia cham tu' na moo pui'p ba tu tui'ñgida', na gu' dhi' pix tuuku' bhaan jup darka' gu buupui na jax chu'm ka'm bhaan tu daa'nka' diilh. ¹⁷ Gio gu' no' daich bui ka' git biix na ji'x jir jich chuuku', cham tɛ kɛkɛ'ch git. Gio no' gu' daich ñaak ka' git ip, cham ti i'bhida'ch git. ¹⁸ Gu' ji na gu' gu Dios diilh jix maat na tu' tum aa', bhai' pu tuch chuttui ba' nat pai' ilh diilh. ¹⁹ Gio gu' cham tu' jai'ch ka' git guch chutku' no' git daich buupui jai'chdhilhia' piam daich ñaak. ²⁰ Gu' ji nat gu' pui' ja'k jup jich dhuu gu Dios nach jax ja'k bar tu'm ba'. Sia ba' ku biix aixim tu'm tuch chuttuidhix nach ki'n tu juanda', biix maap maa'n tuuku'p duuk ich.

²¹ Gio gu' no' moop tu ñiokda' git guñ bui, cham jir am na jax chitdada' guñ ñob na cham tu' ki'n palhbui'ñ, ni guñ mo' ku pui' titdada' guñ chooton no' moo pui'p tu ñiokda' git, biix maa'n nam jax pix jum papalhbui'ñ gu'. ²² Na gu' sia kut ji'k gampai' tuutu'm jich a'm tu tuttu gu Dios, dhi' pik jix io'm jich palhbui'ñ. ²³ Giox bhai' bua't ti'ii'ñka' ich gu tu' nach cham tu' bhaigim nii'ñdha', gam gu tu' nach jix xi'irgi'ñdha'. ²⁴ Cham tu' ja'xbui' pui'x bhai' ja bua't tu ja ti'ii'ñ ich gui' nach cham ja xi'irgi'ñ, nat gu' gu Dios diilh pu pui' ja'k duu nach pu'ni tu' ka'm ja niidhat jix bhai' ja buada' gui' nach tii gampai' ja nii'ñdha'. ²⁵ Biix ji'ma'n jum aa' ba' nam jum papalhbui'ñdha' na ji'k jich a'm tu tuut jich chuuku' am na ba' biix guch chuuku'x bhai' tu jimda'. ²⁶ No' jax chu'm jix ka'ook gui' na ji'k ya tuch chuttuidhix jich chuuku' am, biix maa'n nam jax pix jix kako'k ka', nam gu' biix maa'n tuuku' bhaan tu daa'nka'. Gu' ba' no' ñich jix bhai' xi dhuu gu jax chu'm nax ka'ook ka', biix jam bhai'p ji duduadhia', maap jam jix bhai' bam taat ka'.

²⁷ Pu'ni ip ba' aach nach ji'k ti jiigi'ñ buiñor guch Xoi'kam, biix maap maa'n maa'nkam pix jup tu'ii' ich biima'n guch Xoi'kam, ja'p ji buusan na guch Xoi'kam jir tuuku', aach ba' bhai' pix bhaan tuttuidhix na ki'n tu juan. ²⁸ Jix aa' gu' gu Dios na ja bui guch Xoi'kam jiigi'ñdham jix jai'ch ka' am gui' nam nai' jiimit tu a'gidha' gu ñio'ki'ñ, jai' ba' gui' nam mi' dhir bhaankam jup ja aagi'ñdha' gu jai'ch Xoi'kam jiigi'ñdham na jax ja'k jix aa'nda', jai' ba' gui' nam jix bhai' ja a'gi'ñdha' gu ñio'ki'ñ gui' na tu ua'ñix na jax kai'ñkam jup jum kai'ch, jai' ba' nam jix bhai'm duukam jup tu buada' na ni jaro'i' ku cham pai' dhuuk pu chu'm ti nii'ñdha', jai' ba' nam tu duduadhi'ñdha' gux kako'kkam, jai' ba' nam ja palhbui'ñdha' gu jai' ja'tkam sia tu' na pix ki'n, jai' ba' gui' nam jix gi'm ki'n ja silhka'nda' gui' nam pui'p ti jiigi'ñdha' buiñor guch Xoi'kam, gio jai' gui' nam jai' ñiinio'k ki'n jix maatit tu daanda'. ²⁹ Gio gu' cham tu' maa'n pix biix jir jam a'mkam gu tu', pui' na jax maadit no'r a'mkamu'n na nai' jimdat tu a'gidha' gu ñio'ki'ñ gu Dios, cham tu' biix na pim jir ji'kia'n maa'n na jax pu chu'm jir jam a'mkam ka'. Ni ku cham biix jir jam a'mkam ka' no' maadit jir a'mkamu'n na ja aagi'ñdha' gu jai' nam jax

ja'k mi' pui' jiimda' nam ti jii'gi'ndha' buiñor guch Xoi'kam. Gio cham tu' biix jir jam a'mkam ka' no' maadit jir a'mkamu'n na pu tu duñia' na tu' jaroi' cham pai' dhuuk pu chu'm nii'ndha'. ³⁰ Sia cham tu' biix jir jam a'mkam ka' no' maadit jir a'mkamu'n na ja duduadhi'ndha' gux kako'kkam, ni sia ku cham biix jir jam a'mkam ka' no' maadit jir a'mkamu'n na jumai ñi'ook ki'n jix maatit tu daanda', gio ni ku biix jir jam a'mkam ka' no' maadit jir a'mkamu'n nax maatit kœ pu'ni gu jai' ñiiñio'k. ³¹ Diilh japim xim ga'ngada' biix ji'ma'n na jax chu'm jix io'm jir jam a'mkam na pim ba' dhi' bhaan tu juana'. Kani nañ bhaan jup xi chu jam a'gidha' gui' na tu'x io'm jum aa' na pim pu duñia' na ba'x bhai' tu jam jimda'.

**Na ba ja aagi'ndha' gu Paablo na jax ja'k
tu jimda' gu jaroi' no'x chu joi'gi'n**

13 ¹ No'ñ cham tu joi'gi'n, pu cham tu' mi tigia' iñ siañ chi mui' ñiiñio'k ki'n jix maatit tu daan, siañ chi moo tii ja ñi'ook ki'n gu noonbi'ñ gu Dios jix maatit ki'n tu daan. Ja'p pix kai'chdha' iñ na jax gu baiñum piam tu' jooxia' kilhdha' no' jaroi' ki'n ti gib. ² Piam sia ku tiir jiñ a'mkam nañ bhaankam gu Dios ja aagi'ndha' gu jai'ch Xoi'kam jii'gi'ndham na jax ja'k jix aa', piam kuñ biix jix chu maat na ji'k tu'x chu jai'ch ya' dhi oi'nga'n gio na jax ja'k tu tu'ii', piam sia kux bhaai' nañ ja joiñchuda' gu oi'dha' nañ jix bhai' ti jii'gi'ñ buiñor guch Xoi'kam, gu' pix ji no'ñ gu' cham tu joi'gi'n, pur cham tu' ka' iñ. ³ Piam sia ku ñich tii tu ja maa biix gu tu' nañ bia' gui' nam cham tu' bia' ni ji'x, sia ñich chi moo bhaankam tii xi muu gu jaroi' nañ pui' jiñ aagit nam gatuuk pix jix bhai'ñ aa'nda' gu ja'tkam, gu' pix ji no' ñich gu' cham tu joi'mdak muu, pur cham tu' ka' iñ sia pik nar jax ka' git.

⁴ Gux chu joi'gi'n, dhi' pui'm tiiti' no'ñ jix maat nañ jax ja'k nakga' no'x buam tuñ jim, gio nañ jix bhai' ja buada' gu jai'. Gio nañ cham tu' bhaan ti jii'gam ka', gio nañ cham tu' nai' pix am ja ninii'ñchu'nda' gu jai' gu tu' nañ xi bia'ka'. Gio nañ cham tu' ka'm gœ'kam jiñ chaat ka', ⁵ gio nañ cham giilhim tu ñiokda', gio nañ cham diilh xiñ joi'gi'nda'. Gio nañ cham bhaamdar ka', ni kuñ cham jiñ jur am bia'ka' gu bhaamdara'. ⁶ Gio nañ cham tu' bhai'ñ chaat ka' no'ñ jix maat na cham jir am gu tu' no't mi' pai' jax tum duu, no' am giixim gu tu' na ba'x bhai'ñ chaat ka'. ⁷ Cham tu' bhaan jañ jax jir jiñ aa'ndam ka' no'ñ tu' silhkam jix chu joi'gi'n, siañ jax jiñ chulhiñ. Jir jix chu nakoo'nda' iñ, gam nañ ti jii'gi'ndha' tu' na jax jum kai'chdha'.

⁸ Gammiji pux jai'ch ka' dhi' nax chu joi'gi'n jum tiiti', cham pai' dhuuk jugia', na gu' pu cham tu ju'ngi. Dai gu jaroi' na bhaankam ka tu a'gada' gu Dios na ba' jax chu'm tanoolh cham pai' ka tu a'gada', daipu' na xi ja aa'ndhimii na jax ja'k jix aa'nda' gu Dios. Ni ku cham pai' jaroi'p ka tu daanda' gu jumai ñi'ook ki'n, ni ku cham kam aa'nda' sia ku jaroi'

biix aixim jix chu maat ya' dhi oi'nga'n. ⁹ Na gu' gu jaroi' na biix aixim jix chu mat ka' na ji'k tu'x chu jai'ch ya' dhi oi'nga'n, gio gu jaroi' na bhaankam gu Dios ja aagi'ndha' gu jai'ch Xoi'kam jiigi'ndham na jax ja'k jix aa'nda', dhi' ja'p ji buusan nam tiitki' bhaan oipoda'. ¹⁰ Ba' jano' na pai' dhuuk pik bar maaxik ka', cham pai' ka oipoda' am dhi gook, ja'p ji buusnia' gu' nach kooksit bhai' ji ñiñña'.

¹¹ Aañ jano' nañ jir alhii kat, pui'n ja'k tu jimdat na jax ja'k tu jimda' maa'n gu alhii, nañ jax ja'k jiñ aa'nda', gio nañ jax ja'k tu a'gada', gio gu tu' nañ jax ja'k jix maatit kee'ke'. Ba' xib nañ bar ge' maa'nkam, cham tu' pui' kia'. ¹² Pu'ni ba'p ji buusan xib aach nach ji'k ti jiigi'n buiñor guch Xoi'kam, nach gu' chakui bhai' maat na jax pik jir tu'm kam gu Dios. Ja'p pix jich ñii'n ich panaas xib na jax no'ch jich ñini'n bhaan gu baiñum totbikdam nach jix koomgim jix maax ka'. Pu'ni ja'k pix jup ji buusan sia no'n biix aixim tiix chu maat ya' dhi oi'nga'n, ku gu'm aaya' ji gu tanoolh nach pai' dhuuk jix bhai' machia' gu Dios na jax pik jir tu'm kam, ja'p na jax gui' bhammi dir bha ja'k na gammiji pux bhai' xiñ maat aañ nañ jax jir tu'm, maaxik mia'n dir ba tigia' ich gu'. ¹³ Ba' baik pix jum aa' nach bhaan tu daa'nchu'nda' gammiji: Nach tu' silhkam ti ji'ndhat buiñor guch Xoi'kam mi' pui' jiimda' na jax jix aa', gio nach tu' silhkam ti jiigi'ndha' na pui' tu duña' gu Dios nat jax tii, gio ba' nach tu' silhkam jix chu joi'gi'nda'. Ba' dhi baik nañ ja aa', dhi' pik jix io'm jum aa' nach tu' silhkam jix chu joi'gi'nda'.

Na bhaan ba tu a'ga' gu Paablo gu jai' ñiñño'k

14 ¹ Gammiji pim jix chu joi'gi'nda'n jaaduñ, gio ba' na pim gammiji bhaan titi'nchoka' na gu Dios jam makia' gu tu' nar jam a'mkam ka' biix ji'ma'n na pim ba' dhi' bhaan tu juana'. Dhi' pik japim jix aa'nda' na git jir jam a'mkam ka' na pim bhaankam gu Dios ja aagi'ndha' gu jai'ch Xoi'kam jiigi'ndham na jax ja'k jix aa'nda'. ² Gu jaroi' no' pim cham maatit kee' na jumai ñi'ook ki'n tu daan, dhi' bhaan jix maati' ka' na dai gu Dios buiñor tu a'ga, cham tu' gu jaroi' ya' kam dhi oi'nga'n. Diilh gu ii'mdaga'n gu' na buiñor tu daanda' gu Dios, pu cham jaroi' maatit kee'ke' ba'. ³ Na gu' gu jaroi' no' bhaankam gu Dios tu a'ga na jax ja'k jix aa', jix maatit kee'ke' pim, ba' dhi' ki'n jum gu'nguxdhat mi' pui' xi jiimda' pim, dhi' ki'n jix bhai' tu tatda' ka' ba'. ⁴ Gu' ba' no' jaroi' tu daan gu jumai ñi'ook ki'n na pu cham jaroi' maatit kee', diilh pix tum daañxi'ndha' na ba'x bhai' kabkaidha' na ti jiigi'ndha' buiñor guch Xoi'kam, gu jai' ba' pu cham ja palhbui'ndha'. Dai no' bhaankam gu Dios ja aagi'n na jax ja'k jix aa' na ba' jai'p ja palhbui'ndha', nam gu'x maatit kee'ke' na jax kai'chdha'.

⁵ Aañ tiix aa' na pim git biix jai' ñiñño'k ki'n tu daanda' buiñor gu Dios, gu' ji nañ gu'x io'm jix aa' na pim bhaankam gu Dios ja aagi'ndha' gu jai'ch Xoi'kam jiigi'ndham na jax ja'k jix aa'nda'. Jix io'm jir am gu'

dhi' pui' ja'k, cham tu' pui' na jax nañ jumai ñi'ook ki'n tu daanda' buiñor gu Dios. Jir am ip dho no' gu'x jai'ch gu jaroi' nax maatit kēē, dhi' ba' mi' dhir jup ja aagi'ñdha' gu jai'ch Xoi'kam jii'gi'ñdham na jax kai'ñkam jup kai'ch nam ba' ki'n jum gu'nguxdhai mi' pui' xi jii'mda' na jax jix aa' gu Dios. ⁶ Pui' na jax aañ no' ñich jax chu'm tanoolh mu jimiik jam bui tu daani buiñor gu Dios jumai ñi'ook ki'n na pim jax chu'm pu cham maatit kēē, pu cham jaroi' bhaan baapkia', na gu' pu cham jaroi' maatit kaaya'. Jir tu' kub ka' pix ba' nañ mui' ba jimia' gio sia ku pimit tii bañ kai. Gu' cham no' ñich gu' tu jam a'gi na jax ja'k jix aa' gu Dios ki'n gu ñi'ook nach jax chu'm jix maatit kēē, biix jix maatit jiñ kaaya' pim gu'.

⁷ Gio gu' dhi' ja'pni ip, no' maa'n nam jax pix tu kuuda' git gui' na ki'n tum sab, pui' na jax gu kichaar piam gu labeer, cham bhai'm kai'chdha' git gu saasab. ⁸ Gio ja'pni ip, no' cham bhai' tu kuu gu kuichdhakar gui' na ki'n tum kuichu'n no'r jii'gialhi', cham maatit kaaya' am gu sandaarui'x sia kut tii ba tum kuich nam jix bhai' bam duñia' nam tu kokda', ja'p jum aa'nda' am na ja'p pix tum kuichu'nda'. ⁹ Pu'ñi ba'p jam kēēkē' am gu jai' nam pui'p ti jii'gi'ñdha' buiñor guch Xoi'kam no' pim jai' ñiiñio'k ki'n tu daan, pu cham maatit jam kēēkē' am, jir tu' kub ka' pix ba' na pim ja kaichdhat tu daanda'. ¹⁰ Mui' ñiiñio'k dhop jix jai'ch ya' dhi oi'ñga'n, dai nam gu' dai gui'x maatit kēēkē' jax chu'm nam pu chu'm tu a'gada' gu ja'tkam, nam gu'x bhai' tu a'gada', gio nam jix bhai' norrada' na jax ja'k jum aa'. ¹¹ Pui' na jax aach ya' gu diilh jich ñi'ook, no' jaroi' maakam dir ja'k jimdat tii xi chuch a'gi'ñ, no' gu' cham mi' pui' norra na jax ja'k jum aa', dhi' bhaan jach pu machia' na cham tu'r ya' kam ka'. Gio aach ya' dir mu ja'k ba pui' ip no'ch tii xi chu ja a'gi'ñ ki'n gu ja ñi'ook mu pai' maakam ja'k no'ch cham mi' pui' norra na ja'k jum aa', dhi' bhaan pu machia' am nach cham tu'r mi' kam ka'. ¹² Pui' kuñ ba'p jam titda na pim gui' pik jix aa'nda' nar jam a'mkam ka', na jax chu'm jam palhbuidha' na pim ki'n biix jix io'm kaapakaidha' na pim ti jii'gi'ñdha' buiñor guch Xoi'kam.

¹³ Ba' no' gu' jaroi'r a'mkamu'n na tu daanda' gu jumai ñi'ook ki'n, xi chañia' ip gu Dios na pui'p jir a'mkamu'n ka' nax maatit kēēkē' dhi jumai ñi'ook na ba'p ja aagi'ñdha' biix nam ji'k mi' pai' maap jup tui'ka' na jax jir jum duukam. ¹⁴ Na gu' no'ñ tu daan buiñor gu Dios gu jumai ñi'ook ki'n, jir silhkam nañ dai guñ ii'mda' bhaan tu daanda' cham jiñ matda' ir. ¹⁵ ¿Jax japim ba' ja'k ilhii'ñ nach duñia' jai' dhit no' pu chu'm jir jich a'mkam? Aa dho nach biix gook ki'n tu daanda', jich ii'mda' bhaan gioch matda' ir. Sia no'ch kantaarxi'ñ gu Dios, jich ii'mda' bhaan nach kantaarxi'ñdha' gioch matda' ir ip. ¹⁶ Na gu' no'ñ daiñ ii'mda' bhaan tu daan, ba' no' gu' xiñ kēē ip jumai na chakui bhai' maat gu ñio'ki'ñ gu Dios, cham maatit jiñ kaaya' nañ tii taxchaabgi'ñdha' gu Dios, pu cham mat ka' ba' nañ jax ja'k tu dañia'. ¹⁷ Cham tu' ba' tu' ki'n

palhbuidha' iñ gu jumai na tiiñ biim tu dañia', sia ku ñich gu' aañ joidham tiix bhai' xi dhuu na ñich taxchaabgi gu Dios. ¹⁸ Jir jiñ a'mkam dho ip aañ nañ tu dañia' buiñor gu Dios gu jumai ñi'ook ki'n, cham tu' na cham. Jix io'm jix bhai'x maatit tu daan iñ, cham tu' pui' na jai' dhit aapi'm. Aa'ñ dhi' bhaan taxchaabgi'ñ gu Dios. ¹⁹ Gu' ji na gu' nañ pai' dhuuk ja bui bap tui'ka' guch Xoi'kam jii'gi'ñdham, aa'ñ cham tu' jumai ñi'ook ki'n tu daanda', nañ gu'x maat nam cham maatit jiñ kaaya', cham tu' ki'n ja palhbuidha' gu' sia kum tiiñ kēē. Pui' kuñ ba' ji'k jix chamaam pix ñokia' na xim kaima ka', na gu'r tu' kub ka' sia ñich mambhiix miil ñio na ñich tu daani buiñor gu Dios no'm gu' pu cham maatit jiñ kēē.

²⁰ Jiñ jaaduñ jich Xoi'kam bhaan, diilh japim jix bhai' xim ga'ngada' na jax ja'k jix bhai' ji chu buusnia' dhi' nañ tu' bhaan tu a'ga. Ja'p na ge'ger ja'tkam japim bhaan xim ga'ngada', cham tu' ja'p na tu' a'alh nam gampai' pix ti ilhii'ñdha'. Ji' ji gu tu' nar ua'tulhdhara' na pim gampai' pix ilhdhat cham pu buada', ja'p na gu a'alh nam gu' cham tu' ua'tulhdhara' bhaan titii'ñchoka'. ²¹ Gio gu' ja'pnip jum kai'ch gu ñio'ki'ñ gu Dios maa'n kap na mit pai' tu ua'nak gu bijik dir kam: "Jup kai'ch gu Dios: Jai' ñiiñio'k ki'n jañ tu ja a'gidha' dhi Israel kam ja'tkam, jiñ a'mkam tu ja a'gidha' am gu mik dir kam nam jai' ñiiñio'k ki'n tu a'ga, gu' ji nam gu' sia pu'ñi ja'k cham mi' pui' jimia' nañ jax jix aa'." ²² Dho jaiñ, dhi' bhaan jix maati' na cham tu' tum a'ga gu jai' ñiiñio'k ki'n ja bui gui' nam ti jii'gi'ñ buiñor guch Xoi'kam, gu' ja'pji sap dai ja bui gui' nam cham ti jii'gi'ñdha'. Ji' ji no'ñ bhaankam tu a'ga gu Dios na jax ja'k jix aa' na ba' ja bui tum a'ga gui' nam ti jii'gi'ñ buiñor guch Xoi'kam, na gu' dai dhi' ja bui tum a'ga gu pu chu'm, cham tu' ja bui gui' nam cham ti jii'gi'ñ. ²³ Kani no' pimit ba ji tu daani buiñor gu Dios maap jim jumpadak, no' gu' maadit mi'p tu'ii' ip gu jaro' na cham pik ti jii'gi'ñ buiñor guch Xoi'kam piam ku gu' pu cham ti jii'gi'ñ, dai na ja'p pix mi' jam kēē. Ba' no' pimit gu' aapi'm biix ji'ma'n jai' ñiiñio'k ki'n bhai' ji tu daani, pui' dhom aaga' gui' na pim bax ñanaanbi'. ²⁴ Gu' cham no't gu' jaro' maadit bhai' ji chu a'ga ki'n gu ñi'ook nam jax chu'm jix maatit kēēkē' biix na ja aagi'ñdha' na jax ja'k jix aa' gu Dios, na gu' xim ga'ngada' ba' gui' na ja'p pix jam kēēkē'. ²⁵ Katti ba' iam dhi' bhaan ba machia' na jax jir tu'm ii'mdagaram bhaan, ba' dai na soi'm ilhdhai ba dañia' gu Dios o'lhia'n ki'n kikboi, ba ti jii'gi'ñdha' ba' mi' dhir na silhkam jam a'm ti nii'ñ gu Dios.

**Na ba ja aagi'ñdha' gu Paablo nam pui' ja'k tu
daanda' na jax ja'k jix bhai' ji chu buusnia'**

²⁶ Jiñ jaaduñ jich Xoi'kam bhaan, palhiip pix jañ ba tu jam a'gi'ñdha' dhi' nañ jax chu'm bhaan tu jam a'gi'ñ. Na pim pai' dhuuk pu'ñi maap jum jumpadai ba ji chu dañia' buiñor gu Dios, jai'm tu kantaaru' bhaan dir gu Saalmus ta'm na tu ua'ñix, jai' ba nam tu ja mamtuxdha' gu jai'

nam jax ja'k tui'ngida', piam nam ja aagi'ndha' jax ña ja jurtu'nka' gu Dios. Jai' ba' nam pu'ni jai' ñiñio'k ki'n tu daña' buñor gu Dios, jai' ba' nam ja aagi'ndha' gu jai' nam jax kai'nkam jup kai'chdha' dhi' nam ba tu daña' jai' ñiñio'k ki'n. Jax ña pim ja'k ki'n jix io'm kaapakaidha' na pim ti jiigi'ndha' buñor guch Xoi'kam na pim pui' xi chu duñiidha'. ²⁷ Ba' jai' no'm pu'ni bax chu a'gak jai' ñiñio'k ki'n, ji'k gook piam baik nam tu a'ga', cham tu' mui'. Gio ji'ma'n pix nam mui' ji chu a'ga', cham tu' maap maa'n jimdam. Gio nam jix jai'ch ka' gui' nam jix maatit ja kēēkē' nam ba' mi' dhir jup ja aagi'ndha' gu jai'. ²⁸ No' cham jaroi' jai'ch, pui' dho cham jaroi' tu a'gada' ja bui guch Xoi'kam jiigi'ndham. Ji' ji na dilhkob ja'k xi jimii silh tu a'gidha' diilh gu Dios. ²⁹ Gio gui' nam jix chu a'gak ka' na jax ja'k jix aa' gu Dios, pui' gook piam baik jam pix jup tu a'ga', cham tu' mui', gio pui' ji'ma'n pix ip, cham tu' maap maa'n jimdam. Ba' gu jai' nam mi'p tui'ka', dai nam xim ga'ngada' no' moor pui' na jax kai'ch piam ku gu' cham. ³⁰ Gu' ba' no't gu' jotmoda' maadit jax jurtuda gu Dios gui' nam mi'p tui'ka' na ka tu a'gada' gu jumai, dhi' biipi' xi chini'a' pim na xi jam aagi'ndha' jax ña jurtu'n ka' gu Dios, gu jumai ba' ka xim niira'. ³¹ Pui' ja'k japim duiñchu'nda' na jax ja'k jix bhai' ji chu buusnichgida' nam pai' dhuuk pu'ni bax chu a'gak ka' jai' na jax ja'k jix aa' gu Dios, nañ gu' aañ jix aa' na pim jix bhai' tu maachidha' gio na pim dhi' ki'n jum gu'nguxdhat jum dikoo'ndhatgida' na pim mi' pui' xi jiimda'. ³² Gu jaroi' na bhaankam gu Dios ja aagi'ndha' guch Xoi'kam jiigi'ndham na jax ja'k jix aa', jum aa' na mi' pui' tu a'gada' na jax ja'k jum aa' nam tu a'gada' gui' na pu chu'm ki'n ja daraas gu Dios, cham tu' na biix aixim kaichdha'. ³³ Na gu' gu Dios cham aa' nam biix aixim jum aa'nda' gu ja'tkam nam cham maatit ji kēēket gu tu', gu' ja'pji na jax ja'k jix bhai' ji chu buusnichgida' ja bui.

Ba' pui' nach jax ja'k jup ba duiñchu' biix nach ji'k ti jiigi'ñ buñor guch Xoi'kam, ³⁴ nam gu u'uub pix cham ñiokda' na pai' dhuuk tum a'gada' gu ñio'ki'ñ gu Dios mi' pai' na pim maap jumpax ka' daich Xoi'kam jiigi'ndham, gu' ja'pji nam tu' ka'm ja ñi'ndha' gu ja bipna' nam mi'p tui'ka', pui' na jax tu aagix gu ñio'ki'ñ gu Dios. ³⁵ No'm jix bhai'x maachik gu tu', mummi pai' kia'mi'ñ ēēji diilh tikka' gu binga'n na jax jir jum duukam gu tu', cham tu' na mi' bhai' ba ti tikkada' na ka tum a'gada' gu ñio'ki'ñ gu Dios.

³⁶ Jix maat japim gu' nat cham tu' jam bui dhir jai'chdhir gu ñio'ki'ñ gu Dios, ja'kbui' kat jam bui ai gu'. Ni ku pim cham jax jum aa'nda' nat dai aapi'm jam bui ai, mui' kap ji nat pui'p ba ja ai. ³⁷ No' jaroi' pui'm aa' na dhi'r a'mkamu'n na ja aagi'ndha' gu jai'ch Xoi'kam jiigi'ndham na jax ja'k jix aa' gu Dios, piam ku jaroi' pui'm aa' na mi' pui' jim na jax jurtudim gux Dhuudu' kam jix Uañ Ii'mda', dhi' bhaan matgilhia' na silhkam jir pui' no' ti jiigi'ñ na Dios pix pui' ja'k jix aa' dhi' nañ ji'k jax mu tu jam ua'ñi'ñ. ³⁸ Ba' no' gu' cham ti jiigi'ñ, dhi' bhaan jix maati' ka'

na cham tu'r pui' ka', ba' guch Xoi'kam cham tu'p kam buixdha' ip buiñor.

³⁹ Ba' aañ pu jam titda aapi'm jiñ jaaduñ jich Xoi'kam bhaan, na pim dhi' pik bhaan titi'ñchoka' na git jir jam a'mkam ka', na pim ja aagi'ndha' guch Xoi'kam jiigi'ndham na jax ja'k jix aa' gu Dios. Gio cham tu'ñ ja'p kai'ñkam jup kai'ch ip na pim cham ja do'ñchoka' jai' dhit no'm jix chu daañik jai' ñiiñio'k ki'n. Jir am ji no'm jix chu daañik, ⁴⁰ dai pix ji na pim mi' pui' tu duiñchu'nda' na jax ja'k jix bhai' ji chu buusnichgida' jam bui biix.

**Na ba ja aagi'ndha' gu Paablo nat guch Xoi'kam
duadik giop buus mi' dhir koi'ñga'n tir**

15 ¹ Jiñ jaaduñ jich Xoi'kam bhaan, xib jañ ba' giop xi jam ti'ñchoixdha' na jax jum kai'ch gux bhai'm kai'chdham ñio'ki'ñ guch Xoi'kam dhi' na ñich jax chu'm tu jam a'gi, dhi' na pim bhaan ti ji'ñdhat mi' pui' jiim sia gu xib. ² Dhi' pix jix bhai'm kai'chdham ñio'ki'ñ guch Xoi'kam cham mu ja'k jam bhiichdha' na pim pai' gammiji mi' pup jum tulhi'ndha' no' pim gammiji mi' pui' xi jiim na ji'k jax jum kai'ch na pimit kai jano' na ñich tu jam a'gi. Na gu' no' pim cham mi' pui' jiim, jir ja'p pix sia ku pim tii ti jiigi'ñ.

³ Jano' na ñich jax kia'pix bhammi tu jam a'gi aapi'm jiñ jaaduñ, dhi' pix jañich jup jam aa'ñ na ñich aañ jax chu'm jup tu maat. Ja'pniñ jam titda nat guch Xoi'kam jich a'mkam muu ki'n guch ua'tulhdhara'. Ba' ja'pni tu ua'ñix maa'n kap na mit pai' tu ua'nak gu bijik dir kam ⁴ nat baik tanoolh mi' juruun na mit pai' tii gu tukga'n, mi' dhir ba' gio dua'ndhak jup buusai' gu Dios. Gio ja'p iam ja'pnip tu ua'ñix ⁵ nat mi' dhir maa'n kap bam maax buiñor gu Peegro, mikkat biix ja bui bam maax gu noonbi'ñ. ⁶ Jix io'm mikkat ja bui bam maax jix chamaam sianto gui' nam buiñor ti jiigi'ñ. Mui' pui' dudua am xib gui' na mit maaxik tii, sia ku mit gu' jai' dhit ba koi. ⁷ Mikkat buiñor bam maax ip gu Santiago, mikkat gio biix ja bui bam maax ip gu noonbi'ñ.

⁸ Mikkat dai aañ pix jiñ bui bam maax, cham tu' jumai buiñor kam maax, ja'p ji buusan nañ bar jigix ga'n pix. ⁹ Pui' kuñ ba' cham tu' ka'm jiñ ilhi'ñ ja bui gui' nam biipi' dir pu bar noonbi'ñ guch Xoi'kam, ni ku iam xiñ ñamiik nañ pui'ñ chiiti'nda' nañ pui'p jir nobii'ñ guch Xoi'kam, nañ gu'x ja bhaamkidhat gui' nam kaichgida', jir ja'tkam tugi'ñ ka' gu' tii gu Dios. ¹⁰ Gu' ji nat gu' xiñ joi'mdak jiñ chiigik diilh gu Dios pu chu'm ki'n jiñ dhai nañ jir nobii'ñ ka' guch Xoi'kam, pui' nañ jax bar nobii'ñ ba' pui xib. Ba' cham tu'r tu' kub buiñor gu Dios nat xiñ joi'mdak pu chu'm ki'n jiñ dhai, na ñich gu' gē' bhaankam ba tu jua, cham tu' pui' na jax gu jai' nam jup jir noonbi'ñ guch Xoi'kam. Sia ku gu' cham tu' moo aañ diilh nax bhaai' nañ tu juan, gu' ja'pji gu Dios pix na xiñ joi'mdat jiñ palhbui'ñchu'. ¹¹ Ku gu' cham jax bua ji sia ku ñich aañ tu jam a'gi piam

sia kum gu jai' noonbi'ñ guch Xoi'kam tu jam a'gidha' git, na gu' maa'n nam jax pix pu chu'm jup tu jam a'gidha' git na pim jax chu'm bhaan ti jii'ndhat mi' pui' ba jiim xib.

**Na ba ja aagi'ñdha' gu Paablo nam duduadii
giop baapmigia' gui' nam ba ko'iix ka'**

¹² Ba' aach pu chu'm nai' tu a'gim nat guch Xoi'kam duadik giop buus mi' dhir koi'nga'n tir, gu' ji na gu' jai' dhit aapi'm sap pui' kai'ch nam gu koi'nga'n cham ji'xdha' duduadii giop ka baapmigia'. ¿Jax japim ba' duukat pui' kai'ch? ¹³ No'r silhkam ka' git nam gu koi'nga'n cham ji'xdha' duduadii giop ka baapmigia', dho bak pui' mi' pai' kaat gu tukga'n guch Xoi'kam na mit pai' tii. ¹⁴ Gio no'r silhkam ka' git nat guch Xoi'kam cham tu' duadik giop buus mi' dhir koi'nga'n tir, dho bak pur cham tu' ip nach nai' pu chu'm tu a'gim, ni ku pu cham tu' bhaai' sia ku pim aapi'm pui' ja'k tii ba ti jii'gi'ñ. ¹⁵ Gio bhaankam iatda'ch pix git gu Dios nach pui' kai'ch nat gui' dua'ñdhak buusai' mi' dhir koi'nga'n tir guch Xoi'kam sia kuch gu' tiix maat na cham tu'r silhkam, no' gu' pui' cham ji'xdha' giop duduadii ka baapmigia' am gu koi'nga'n. ¹⁶ No' pim aapi'm pui' ja'k ti jii'gi'ñ nam gu koi'nga'n cham ji'xdha' duduadii giop ka baapmigia' nañ jax ba kai'ch, dhi' bhaan jix maati' na pim sia pui' ja'k ti jii'gi'ñ nat guch Xoi'kam cham tu' duadik giop bam. ¹⁷ Gio pu cham tu' bhaai' sia ku pim aapi'm tii ti jii'gi'ñ buiñor guch Xoi'kam no't gu' pui' cham duadik giop buus guch Xoi'kam mu dir koi'nga'n tir, maa'n na jax jam a'm jup tu'ii' ba' gu ua'tulhdhara'. ¹⁸ Gio gui' na mit ba koi' tii xi chi jii'ndhak buiñor guch Xoi'kam, pu mai' ba suulh jamit ip bak. ¹⁹ Ja'p moox buam aach nach ji'k tii ba ti jii'gi'ñ buiñor guch Xoi'kam no' gu' dai ya'ch chutku' bhaan nach ka dudua nax bhai' tuch jimda', mi' dhir nach pai' ko'ya', pu cham maat ich no'x bhai' tuch jimia' ka' ba' cham.

²⁰ Gu' ji na gu' maaxik jir silhkam nat guch Xoi'kam duduadik giop buus mi' dhir koi'nga'n tir. Ja'p ji buus na jax gu bhaidha' na maa'n biipi' bhaaya' na ba' gu jai'p ba bhaaya', nach gu' aach mi' pui'p bhiichu' nat pai' bhii guch Xoi'kam. ²¹ Pui' nat jax chum duu bijik nat maa'n pix bhaan dir gu maa'nkam jai'chdhir gu muuki', xib pu'ñi ip, maa'n pix jup jai'chdhir gu maa'nkam nat pui' ja'k jup tu duu nam duduadii baapmigia' gu koi'nga'n. ²² Piam ja'pni ip, jax ña pim ja'k jix maati' kaaya': Gu Adaan pui' ja'k jich boi'ñxi nach jir tu ko'dam ka', ba' guch Xoi'kam pui' ja'k jup jich boi'ñxi nach duduadii giop baapmigia' nach ka ko'iix ka'. ²³ Gu' ji na gu' dhi' aagix na pai' dhuuk pui' tum duña', pui' na jax guch Xoi'kam nat biipi' duadik ba buus mi' dhir koi'nga'n tir, aach ba' nach ji'k ti jii'gi'ñ buiñor gatuuk duduadiip baapmigia' na pai' dhuuk gio bhai'p jimda'. ²⁴ Jano' ba' bam aaya' nam tiimo' dhi oi'nga'n, ba' guch Xoi'kam gampai' ja iabu' gui' nam kar ge'gerkam ka' ya' dhi

oi'nga'n, gampai' pix ji bi'ya' am, sia gui' na kax bhaai'n ka' nam biix aixim pu tu duñia' na jax chu'm cham ji'xdha' jaroi' ja'p pix pu tu duñia'. Ba' dai gu Dios, Gi'korga'n guch Xoi'kam pix bax jai'ch ka' nar ge'kam ka', na gu' guch Xoi'kam pix pui' ba tu duñia'. ²⁵ Ge'kam ki'n ya aaya' gu' guch Xoi'kam dhi oi'nga'n bhaan, ba' biix pui' ja duñia' nam cham tu' ki'n ji bi'ya' gu ge'gerkam gui' nam cham kiigalhdha'. ²⁶ Jix io'm gatuuk am jup xi chibaañdha' gu muuki' na ya' kar ge'kam ka' dhi oi'nga'n bhaan, pu cham tu' ki'n ji bi'ya' ip, pu cham ba' pai' ka jai'ch ka' gu muuki'. ²⁷ Gu Dios pix diilh pui' ja'k tii na biix bitaa'n bap tu tui'ka' guch Xoi'kam na ji'k tu'x chu jai'ch. Ba' na pui' kai'ch gu Dios na biix bitaa'n bap tu tui'ka' guch Xoi'kam na ji'k tu'x chu jai'ch, cham tu' na biix jum aagit jup kai'ch gu Dios na bitaa'n bap tui'ka' guch Xoi'kam. Jax dhui na gu' gui' pix ba' pui' tu duiñchu' na bitaa'n bap tu tui'ka' guch Xoi'kam biix na ji'k tu'x chu jai'ch. ²⁸ Ba' na pai' dhuuk biix bitaa'n bap tu tui'ka' guch Xoi'kam, guch Xoi'kam diilh pui'p jum duñia' na bitaa'n jup tui'ka' gu Dios, na gu'r Gi'korga'n. Na gu' gu Gi'korga'n pui' ba tu duñia' na biix bitaa'n bap tu tui'ka' na ji'k tu'x chu jai'ch, biix ba' bhaan jup tu tui'ka' gu Dios na ji'k tu'x chu jai'ch.

²⁹ Jai' dhít sap ja a'mkam jup jum bopkon japim gui' na mit ba koi cham jim bopkonak suudai' ki'n sia ku mit tii ba ti jii'ndhak buiñor guch Xoi'kam, na pim sap ja'p jim aagit nam pu'ni dhui jimia' buiñor guch Xoi'kam. Gu' ji no'm gu' pui' cham ji'xkat duduadii giop baapmigia' gu koi'nga'n, ¿jax ku pim ba' ja a'mkam jup jum bopkon? ³⁰ Gio aach nach tu a'ga gux bhai'm kai'chdham ñio'ki'ñ guch Xoi'kam, ¿jax kuch ba'p jich dhikoo'ndhatu' nach nai' tu a'gim sia pui'ch chulhiinat gammiji?

³¹ Jix maat japim dhoñ jaaduñ nam gammiji pix xiñ mu'aak ka' gu ja'tkam nabap tanoolh, ku gu' aañ jix bhai'ñ chaat ji na pim aapi'm ba ti jii'gi'ñ buiñor guch Xoi'kam. ³² Gio bhammi dir Eepeso ñich jup tu daa ja bui gu ja'tkam jix bhaa'mnagim nam ja'p tu jim na gu gampix kam nam jix chu bhaa'mna'. Pur ja'p pix bak ba' sia kuñ jax jiñ bua, nam gu' pui' cham ji'xdha' giop duduadii baapmigia' gu koi'nga'n, dai ba' pui' pix bax bhaai' nam jax kai'chdha' gu ja'tkam nach pui' xi chu buimii nach jax ilhii'ñ na kapbhai' kam kii' dhi a'oo. Na gu' no't bam kajaa, cham tu' ka bhaai'n ka' gu tu' nach jax dhuñia'.

³³ Chaam tu' ji nar pui'ñ jaaduñ, cha'pim nai' pix ja jii'gi'ndha' gu jai' jax nam kai'chdha'. Na gu' maaxik jir pui' na saak jax kai'ch maa'nnim gu jaroi', na cham jir kii' no'ch ja biim jiim gui' nam maakam ilhii'ndha' gu tu', no'ñ gu' aañ tii pui' ja'k ilhii'ñ na jax jir mi' pui', cham tu' ba' pui' ji chu buusnia' nañ jax tii ilhii'ndha'. ³⁴ Cha'pim kam ua'tulhi'ndha'ñ jaaduñ. Jix bhai' pim xim ga'ngidhat mi' pui' xi jiimda' na jax jir am, pui' pim ja'k mi' pui' xi jiimda' na jax ja'k bhaan jix maati' ka' na pim jix bhai' jam jur bia'. Ja'p tu jim japim gu' jai' dhít na pim panaas pu cham

maat gu Dios, pui' kuñ ba' pui' jam titda na pim ba' iam jix xi'irai mi' pui' ba jimia'.

**Na ba ja aagi'ñdha' gu Paablo nam jax ja'k
duduadii giop baapmigia' gu koi'ñga'n**

³⁵ No' maadit jaroí' ti tikka nam jax ba' ja'k ba jim duñia' gu koi'ñga'n nam pai' dhuuk duduadii ba ji baapmigia', no' gu' jax kai'ch na jax ba'r tu'm ka', no' maaxik gio tuuku' binkam jup bamgia' ka' ba' cham, ³⁶ jix ñaanbim kai'chdha' gu jaroí' no' pui' kai'ch, maaxik jix maati' gu' sia tu' na pix. Pui' na jax gu jaroí' no't ba ii gu jax chu'm kaichuk, biipi' dibaa' gu kaichuk na ba' mi' dhir takchai bhai' ba buusnia'. ³⁷ Gio bar jaagam ka' na bhai' ba buusnia', cham tu' kar kaichuk ka'. Na gu' gu kaichuk nax jai'ch, jai'r ka'kbulhik, jai'r gai chē'tēb ja'p na jax gu tiriik. ³⁸ Na gu' gu Dios pix pu chu'm jup duñia' jax ña tu'm jix aa'nda' na buusnia', sia moo nar jax chu'm kaichuk ka' git, dai na pu chu'm tu jaa'nka' na jax chu'm aagix na ba' bhaan jix maati' ka' na dhi'r di' gu jax chu'm na mimixia'. ³⁹ Gio pui' na jax gu tu' nam jix chu jai'ch ya' dhi oi'ñga'n, na gu' cham tu' maa'n nam jax chu'm biix. Aach nach jir ja'tkam, cham tu' pu chu'm ich nam jax chu'm gu sasoi' gio gu gampix kam nam jix chu jai'ch. Sia gu boptop jir maakam tu'm am gio gu u'ji'. ⁴⁰ Ba'x dhaam ja'k pu chu'm jup jix chu jai'ch am nam jax chu'm jix chu jai'ch ya' dhi oi'ñga'n, dai nam pu chu'm ki'n a'bhartudhix na jax chu'm jix aa' gu Dios nam jix jai'ch ka' gux dhaam kam, ja'p nam jax chu'm ki'n jup a'bhartudhix gui' nam ya' dhi oi'ñga'n jix chu jai'ch. ⁴¹ Gio biix ji'ma'n jir maakam tu'm am, pui' na jax gu tanoolh na gu' cham tu' pu chu'm jup tu tonni'ñ na jax chu'm tu tonni'ñ gu masaa'n, gio gu chiichia' maakam tu'm jup mimiimda' am, sia ji gu' diilh dai chiichia' biix aixim tu'm xi mimiimda' am jai'. ⁴² Pu'ñi ba'm duñia' am gu koi'ñga'n jano' na pai' dhuuk jum aaya' nam gio duduadiip baapmigia'. Dibaa' dho dhich chutku' nam pai' dhuuk jich yaaspa'. Gu' ji na gu' nach pai' dhuuk duduadii giop baapmigia', cham tu' ka ti di'nbarda' ich, nach gu' cham tu' kar tu ko'dam ka'. ⁴³ Gio gu' na pai' dhuuk dibaa' guch chutku', jix buam tu'm jup jum duñia', gu' ji nam gu'x a'bhar jup jim dui ba bubuakia' jano' na pai' dhuuk jum aaya' nam giop duduadhia', ba' cham ji'xkat ka ko'ya' am. ⁴⁴ Jir bakaax ka' dhich chutku' nam pai' dhuuk jich yaaspa', gu' ji nach gu' dai ii'mda' pix ba bubuakia' jano' na pai' dhuuk jum aaya' nach gio duduadiip baapmigia'. Jix jai'ch am gu' gu tutku' ii'mda' bhaan, ja'p na jax ya' bakaax bhaan nam jix jai'ch.

⁴⁵ Jup jum kai'ch gu ñio'ki'ñ gu Dios maa'n kap na mit pai' tu ua'nak gu bijik dir kam nat sap bhai' ji dhua gu biipi' kam maa'nkam nat ba jai'chdhir na ba' mi' dhir ya' bar kiokam ka' dhi oi'ñga'n bhaan, ba' dhi' gu jano' kam Adaan na aagit jup kai'ch. Ba' gu jumai Adaan nat xib ya'p ai, nar dhi' pix guch Xoi'kam, ii'mda'p jum duu nach ba' aach pu chu'm

jup jich dhuñia' ip. ⁴⁶ Ba' dhi' ja'pnir jum duukam: Biipi'ch ya' xi oipimii bakaax bhaan nach ba' gatuuk ii'mda' bap jich dhuñia'. ⁴⁷ Na gu' gu biipi' kam maa'nkam dibiir pix jup duñiix, gu' gu jumai nat ya'p ai gatuuk, jir jix dhaam kam. ⁴⁸ Gio biix na ji'k tu'x chu jai'ch dhi oi'nga'n bhaan jir tu pu chu'm na jax chu'm gu maa'nkam gui' nat biipi' jai'chdhir ya' dhi oi'nga'n. Gio gui' na ji'k tu'p jix chu jai'ch jix dhaam ja'k, jir tu pu chu'm ip na jax chu'm gui' nax dhaam dir jim. ⁴⁹ Ba' pui' nach jax jir tu'm xib na jax gu maa'nkam gui' nat biipi' jai'chdhir, gatuuk jach pu chu'm jup jich dhuñia' ip na jax chu'm gui' nat jix dhaam dir ya' ai.

⁵⁰ Ja'pniñ kai'ñkam jup jam titdañ jaaduñ nach cham tu' pu chu'm jimia' buiñor gu Dios na pai' dhir jir g'e'kam nach jax chu'm ya' oipo xib, cham tu' binkam dhich bakxi' ni dhich a'oo. ⁵¹ Kani nañ xi jam aa'ñdha' na jax ja'k tu duñia' gu Dios gatuuk, gui' pix pui'ñ jurtu'n nañ ba' aañ ya' dir jup jam aagi'ñdha', cham jaroi' jumaix maat gu dhi' pui': Na aach nach ji'k ti jiigi'ñdha' buiñor guch Xoi'kam, cham tu' biix ko'iix ka' ich jano' na pai' dhuuk jum aaya' nam gio duduadiip baapmigia' gu koi'nga'n, kuch ji gu' biix maa'n jimdam maakam tu'm jup jich dhuñia' ji, ⁵² ja'p na jax nach maa'nnim kupiogia'. Jano' na maa'nnim pix ba tum kuichdha'x dhaam dir, duduadii bhai' ji baapmigia' am biix gui' nam ko'iix ka', ba' dai gui' nach ji'k duduaka' nach ti jiigi'ñdha' buiñor guch Xoi'kam, jotmoda' maakam tu'm jup jich dhuñia' ich. ⁵³ Gu Dios pix diilh jai'p ja duñia' dhich chutku' nam xib kar tu ko'dam, gio nam kar ti di'nbadam, pu chu'm jup ja duñia' nam jax chu'm cham ji'xkat ka ko'ya', nam pu gammiji pu ba duduaka'. ⁵⁴ Ba' jano' nach pai' dhuuk pui' bach dhuñia', bam aaya' gu tanoolh na pai' dhuuk tu aagit jup kai'ch maadit gu bijik dir kam maa'n kap nat pai' ja'pni tu ua'nak: "Ampix ma'iich jamit gu muuki', pu cham pai' ka matgir ba'. ⁵⁵ ¿Paa pich ba' ja'k jax jum duu xib Muuki' nap kar g'e'kam kat? ¿Jum iikchulh jamit aa gui' nap ki'n ka tu koo'ndat?" ⁵⁶ Gu ua'tulhdhara' pix ki'n tu koo'n gu muuki', ba' gu ua'tulhdhara' dhi' bhaan jup tu da'ngi na ji'k jax tu aagix nam tui'ngit mi' pui' jiimda' gu ja'tkam. ⁵⁷ Gu' ji na gu' gu Dios jir jix bhai'kam jich bui, aañ taxchaabgi'ñ, nat gu' gui' pix pui' tu duu nach bhaankam guch Xoi'kam tu' pix bia' gu muuki'.

⁵⁸ Ba' mi' pim pui' xi jiimda' aapi'm jiñ jaaduñ na jax jix aa' guch Xoi'kam. Jix io'm japim bhaankam xi chu juanda', cham tu'r ja'ppix ka' gu' buiñor gu Dios gu tu' na pim jax buada'.

Na pui' ba ja tiida' gu Paablo nam jumpada' gu tuumiñ

16 ¹ Ba' ja'p jañ jup xi jam tiidam jiñ jaaduñ jich Xoi'kam bhaan, na pim jumpada' gu tuumiñ na pim ja makia' gu jai' nam pui'p ti jiigi'ñ buiñor guch Xoi'kam gui' nam Jerusaleen oi'dha'. Pui' pim ja'k duñia' nañ jax ja aagi'ñ gu jai' nam pui'p ti jiigi'ñ buiñor guch Xoi'kam

nam ji'kchi kap jum jumpadat jup tu daan na ji'x Galaasia bhaan bipio' gu dibiir. ² Nabap tumiinku ta'm japim ji'k bi'aidha' gu jam mai'chik na pim ba' ampi'k mui' ba jumpada' na pim ba' cham kia'pix bha ja'p bam tataanda' jano' nañ pai' dhuuk bhammi aaya' nañ mu jam tii'mira'. ³ Aa'ñ ba' diilh bhai' dhir tu ja ua'ndhai ja makia' gu jaroi' na pim ja aa'nda' nam mu jimia' Jerusaleen nam ja do'ñchi'ñpu'. ⁴ Piam ku pim gu' jax kai'ch nañ aa'ñ mu jimia', aa'ñ dho mui'p jimia', dai nañ gu' pui' pix jup jix aa' nam ji'k jiñ oidha' bhai' dhir nach ba' maap. Diilh japim xi ja aa'nda' gu jaroi' nam jiñ oidha'.

**Na ba ja aagi'ndha' gu Paablo na pai' jax
bhiya' na pai' dhuuk mui' ji jimia'**

⁵ Nañ pai' dhuuk mui' ji jimia' nañ mu jam tii'mira', bhai' dhir ja'p jañ bhiya' na pai' Masedoonia bhaan bipio' gu dibiir nañ ba' bhai' dhir ja'k ba aaya'. ⁶ Cham maat iñ no'ñ bhai' dhir jam bui buusaidha' gux jii'p na ba miamlhim, ka'ñ ji ba' gu' jotmoda' pix bhai' xi e'ji jam bui maakam ja'k jup bhiya'. Ba' aa'ñ pui'p jam titda na pim pui'p jiñ palhbuidha' gu tu' nañ ki'n bhai' dhir jimia' pai' na ja'k jum aa'nda'. ⁷ Tii dho cham aa' iñ nañ xib bhai' pix jup ba buusnichgida', gu' ji na gu' diilh jix maat gu Dios, iam git pui' ti'ya' nañ ji'k bhai' xi jam juruunxidhai. ⁸ Dai ya' Eepesoñ ya' ka xi juruunxidha', ya' buusaidha' iñ bhaan Pentekostees ta'm. ⁹ Ya'ñ ka xi chu a'ga ya' oirit gu ñio'ki'ñ guch Xoi'kam na kapbhai' kar joidham. Jix chaat iñ jiñ jur am bhaan nam mui' ka ti jii'ndha', sia kum gu' jai' dhit xiñ bhaamki'ñ.

¹⁰ No't bhai' ba ji buus jam bui gu Timoteo, jix bhai' pim duña' na ba' cham tu' bhaan jax jum aa'nda', pui' bhaankam jup tu juan gu' guch Xoi'kam ja'p na jax aa'ñ. ¹¹ Biix pix japim jix bhai' duña' aapi'm na pim bhai' oi'dha' na pim ti jii'gi'ñ buiñor guch Xoi'kam. Xi palhbuidha' pim ip gu tu' na ki'n bhañ chii'mira' ja biim gu jai'ch Xoi'kam jii'gi'ndham, aa'ñ gu' ya' dir niira.

¹² Tiiñ soi' titda gu Apoolos na pui'p jir jich jaduun guch Xoi'kam bhaan na ji'k ja baidhai guch Xoi'kam jii'gi'ndham mui'p jam tii'mira', gu' ji na gu' sap cham jax jix bhaai', ku gu' sap mu jimia' ji pai' na duuk jix bhaai'n ka'.

Na ba ja tabuimgidha' gu Paablo

¹³ Mi' pim pui' xi jii'mda' na jax jix aa' guch Xoi'kam, gammiji pim tu' silhkam buiñor ti jii'ndhat. Cha'pim jum o'jolhi'ndha', ni ku pim cham tu' bhaan jum tukgi'ñka' gu tu' na pu cham tu' mi nini'ñ. ¹⁴ Gio na pim pai' dhuuk jix bhai' ja buada' gu jai', tu' silhkam ki'n japim jix ja joi'mdat jix bhai' ja buada'.

¹⁵ Jiñ jaaduñ jich Xoi'kam bhaan, aapi'm jix maat nat gu Esteepanas ja biim gui' nam maap jir jum oi'dhagim biipi' ti jii'ñ jamit na jax jum

kai'ch gux bhai'm kai'chdham ñio'ki'ñ guch Xoi'kam, pu cham jai'x jai'ch ka' am jano' nam pui'p ti jüigi'ñdha' buiñor guch Xoi'kam na jü'x Akaaya bhaan bipio' gu dibiir. Xib ba' dai nam bixchu' pix ki'n ja palhbui'ñ gu jai' nam pui'p ti jüigi'ñ buiñor guch Xoi'kam. ¹⁶ Pu'ñi pim jup xi chu duñia' aapi'm na jax gui' am, gam na pim jax ja nii'ñ sia gu jai' nam pu'ñi bhaankam tu juan gu Dios. ¹⁷ Jix bhai'ñ ilh jañich na mit ya' xiñ eek gu Esteepanas gio gu Portunaatu gio gu Akaiku, na mit gu' jam a'mkam jiñ gu'ngux. ¹⁸ Biix aixim bhaan jiñ gu'ngux jamit, ja'p na pim jax ja'k jiñ gu'nguxdha' git no' pim diilh bha jimia'. Jix io'm japim jix bhai' ja buada' gui' nam pu'ñi tu gu'nguxi'ñdha'.

¹⁹ Ya' dir mu jam ñio'ki'ñ am guch Xoi'kam jüigi'ñdham nam jü'kchi kap maap jum jumpadat tu daan ya' na jü'x Aasia dibiir bhaan bipio'. Sia mu jam ñio'ki'ñ gu Akiila gio gu Priiska, gam gui' nam jü'k ja biim maap tu daan ja ki'aam. ²⁰ Biix jam ya' dir mu jam ñio'ki'ñ guch Xoi'kam jüigi'ñdham. Gammiji pim xim ñiñio'kdhat ip aapi'm diilh, pui' pim ja'k jum ñiñio'ki'ñdha' na jax ja'k bhaan jix maati' ka' na pim xim ja joi'gi'n.

²¹ Ba' diilh jiñ ñob ki'n jañ palhiip ya'p xi chu jam ua'ñxidha' aañ Paablo nañ bhaan jam tabuimgidha'.

²² No' jaroi' maadit cham soi'm ilhdhat daan guch Xoi'kam, aañ pu kai'ch na cham bhai' tu jimia' dhi' dhi jaduun, gamimmi tulhiinchuda' gu Dios. Ba' aañ ya' dir pum titda aapi' Gekam jich Xoi'kam nap jootom gio bhai'p xi jimda' git.

²³ Ba' guch Xoi'kam pix gammiji jam a'm ti niidhidha' biix jü'ma'n.

²⁴ Aañ pu gammiji xi jam joi'gi'nda' bhaankam guch Xoi'kam, sia pik nar pai' dhuuk ka' git.

Ja'pni daipu'.